

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEČ

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Pozdravljamo!

Nj. Vel. kralj Aleksander je 28. avgusta na Bledu podpisal zakon, s katerim se izpremenijo meje nekaterih banovin, kakor so bile določene po zakonu od 3. oktobra 1929. Ta zakon je v resnici zelo ustrežen ljudstvu. Vsaj vsak Slovenec more reči, da je s tem zakonom kraljevske vlade vse-skozi zadovoljen. Pa tudi izprememba meja savske banovine, zgodovinskega središča Hrvatov, v precejšnji meri odgovarja tradicionalnemu stališču hrvatskega ljudstva.

Kar se tiče Slovencev, toplo pozdravljamo, da sta se našemu ozemlju zopet priključila metliški in črnomaljski okraj, tako da je Belokrajina zopet postala tudi upravno-politično naša. Kar po krvi, naravi in zgodovini spada skupaj, zopet tvori neokrnjeno celoto. Korak kraljevske vlade, s katerim se je upostavilo, kar je jezikovno in kulturno od vekov rastlo iz ene rodne korenine, je izzval v vseh slovenskih srcih radosten odziv.

Belakrajina je od pamtiveka slovenska zemlja. S tega stališča gledamo njeno zopetno priključitev k naši banovini kot vrnitev k skupni materi, od katere se je z žalostjo ločila. Hvaležni smo vladarju, ki je storil čin največje vladarske pravičnosti in politične modrosti, da je slovensko ljudstvo zopet do zadnjega svojega člana združeno v eno upravno enoto. To smatramo za dobro znamenje srečnega razvoja države na bazi vzajemnega sodelovanja popolnoma enakopravnih bratov jugoslovanske družine. Čim bolj bo šel razvoj v to smer, tem trdnjša in v resnici solidarna bo celota, koje deli bodo zadovoljni in vseh svojih naravnih težnjah, potrebah in zahtevah.

Kar je skupno, se more ohraniti, utrditi in srečno razvijati le, če se ohranja in neguje, kar je sveta pravica vsakogar, vsakega posameznika in vsake zajednice, ki organično spada k celoti. V korekturi meja naše banovine, kakor odgovarjajo naravnemu zakonu, po katerem se je naše ljudstvo odpočetka razvijalo na svoji zemlji kot torišču njegove kulture, ne vidimo čina kakšne zgolj birokratične potrebe, ampak sad zdrave uvidenosti, na kakšnih načelih mora biti osnovana država, da so vsi njeni deli zadovoljni in srečni ter zasigurani v svojih naravnih postulatih. To je razlog, da se danes sleherni slovenski človek odkritosrečno veseli, da se je zakon od 3. oktobra 1929 izpopolnil s tem, da se je v tako važnem pogledu popravil.

Slovenija se raduje z Belokrajino, Belakrajina s Slovenijo. Belakrajina se pač ni mogla živeti v upravno zvezo z banovino, h kateri po ničemer ne spada. Srečen razvoj je mogoč le na rodnem deblu, to je železen zakon narave. Svoje sile je Belakrajina črpala vedno iz naravnega središča svoje kulture, v zvezi z vso našo zemljo, iz skupnosti slovenskega roda. Kakor hči jo pozdravljamo, ki se vrača na svoj dom.

Praznik je to za nas, kakor ga že dolgo nismo doživeli. Praznik v Ljubljani, praznik v Mariboru, praznik, kjerkoli bi jejo slovenska srca. In pomembnost tega dogodka, za katerega se imamo zahvaliti našemu vladarju, bodo čutili tudi tam, kjer so naši sinovi po krivdi krivičnih pogodb ločeni od jugoslovanske skupnosti sploh — v Korotanu, na Krasu tja do jadranske obali, kjer nam gospodari tuj narod. Vsak, kdor govori krasno, nenadomestljivo slovensko govorico, bo začutil, da smo eno v zvezi s svojimi brati na skupnem jugoslovanskem telesu.

Kraljevski vladi bodi polno priznanje našega ljudstva na tem za nas tako velikem činu. Je pa ta čin srečen tudi za državo, koje interes je naš interes in narobe. Srečna je in bo država, če so in bodo srečni Slovenci, Hrvati, Srbi. Zato nas zopetna priključitev Belokrajine veseli tudi in predvsem kot državljane Jugoslavije, ki jo želimo čedalje bolj močno, složno in srečno!

Pomoč Rdečega križa

Belgrad, 1. septembra. AA. Razširjeni izvršilni odbor Rdečega križa je imel anoti svojo redno sejo. Oblastna odbora iz Sarajeva in Užice poročata, da grozi zaradi prevelike suše nevarnost pomankanja hrane. Zato je izvršilni odbor Rdečega križa priporočil tamkajšnjima odboroma, naj po določilih pravil takoj sestavi posebne odbore, v katere bi vstopili razen funkcionarjev Rdečega križa tudi zastopniki državnih in samoupravnih oblasti ter dobrodelni ljudje ostalih humanitarnih društev v teh krajih, ki bi morali takoj začeti predhodna dela, da bo mogoče o pravem času prikrbeti arano. Dalje je odbor dovolil podporo 10.000 Din za ljudi, prizadete po ciklonu v vaseh Sindice, Kačavica, Bleševac in Janja. Za podporo prizadetim po požaru v vasi Ortušaj je glavni odbor določil podporo 5000 Din; obe podpori sta bili nakazani preko oblastnih odborov.

Briand — stara lisica

Navzkrižje med Lavalom in Briandom - Obisk v Berlinu

Zeneva, 1. sept. g. Aristide Briand, francoski zunanji minister, prispe semkaj šele 7. septembra. Briand torej ne predseduje evropskemu odboru, ki se bavi z vprašanjem, kako naj bi se zamisel Briandove Panevropske praktično izvedla na gospodarskem področju in kako naj bi na kapitalih bogate države pomagale revnejšim s podeljevanjem kreditov in odkupom kmetijskih pridelkov. Vsa javnost je pričakovala, da bo Briand sam vodil ta pripravljala dela za svojo Panevropo, Brianda pa ni. Da ni prišel, ni vzrok njegovo slabo zdravje, temveč gre za taktično potezo stare diplomatske lisice. Znano je namreč, da se Briand in Laval ne razumeta, ker je Laval po svojem nastopu skušal potisniti Brianda povsem v ozadje. Tako je Laval imel odločilno besedo na londonski konferenci in na sestankih z Brüningom. Tudi odložitve obiska francoskih ministrov v Berlinu, ki se je oficijelno izvršila radi Briandovega slabega zdravja, je bila le mojstrska poteza Brianda na šahovnici proti Lavalu. Dočim je namreč Laval pristal direktnih razgovorov med državni, ki naj se vršijo brez posredovanja Zveze narodov, je Briand odločen zagovornik te ženevske ustanove; saj je poleg vsega znano, da je Briand s svojimi ognjevitimi nastopi v Ženevi mogočno vplival ne samo na zborovalce, temveč tudi na ženevsko publiko. V Zvezi narodov je njegova moč. Briand ni hotel v Berlin, kjer bi ga Laval zopet spodrinil, preden ne uveljavi zopet svojega imena na zasedanju Zveze narodov. Za-

nimivo je, da se je tudi Brüning nedavno izjavil za direktna pogajanja med predstavniki velesil in si s tem osvojil Lavalovo tezo. Kanceler očividno računa, da bi se z Lavalom, ki mu Briandovi pristajajo, da v diplomatskih zadevah napram Nemčiji naivno postopa, lažje sporazumel kakor s starim diplomatom Briandom.

Splošno govorijo, da je Brüning, ki je med svojim bivanjem na Francoskem za časa studijskih let temeljito proučil francosko dušo, s svojim nastopom napravil močan vtis na Lavalu. Naslikal mu je položaj in težnje sedanje Nemčije v tako bujnih barvah, da je bil Laval prepričan, da bo sporazum z Nemčijo lahek. Predsednik Laval se sploh zavzema za direkten sporazum z Nemčijo, med tem ko bi Briand rad spraval pogodbo z Nemci v okvir Panevropske, h kateri naj bi pristopili tudi Rusi. Prav zato je Briandova diplomacija razvila v zadnjem času živahno akcijo, da pritegne Rusijo nase.

Briand tudi ni hotel voditi zasedanja evropskega odbora, ker je ta odbor po najnovejših reševalnih akcijah, kakor denarna pomoč Nemčiji, Angliji in Madjarski, ki so se izvršile preko Zveze narodov, prišel ob vso veljavo.

Glede na navzkrižje med Briandom in Lavalom je zanimiva vest, da je francoska vlada končno veljavno sklenila, da se obisk v Berlinu izvrši dne 26. septembra, to je kmalu po zasedanju Zveze narodov. Briand je torej zaenkrat uspel proti Lavalu.

1930. Izrečno se tudi naglašja, da odgovarjata obe pogodbi pogojem, ki so bili formulirani v žitnem odboru evropske komisije meseca junija. Ta predlog bo torej najbrž tudi sprejet v evropski komisiji. Vendar je še negotovo, ali bo mogel skozi ple-num Zveze narodov, ker je pričakovali, da se bodo upirale prekomorske države.

Brüningov kompromisni načrt

Zeneva, 1. sept. g. V zadevi carinske zveze med Avstrijo in Nemčijo doznavamo iz nemških krogov, da ima Brüning v načrtu kompromisno rešitev tega vprašanja. Po izreku haaškega razsodišča bo namreč dr. Brüning predlagal delegacijam evropskih držav, naj bi vse države znižale carine na industrijske izdelke za 5 do 10 odstot. Nemški kanceler je glede carinske zveze izjavil, da bi tudi v primeru povoljnega izreka haaškega razsodišča Nemčija počakala na izvedbo carinske unije, in sicer toliko časa, da bi druge države predlagale primerno rešitev tega vprašanja. Brüning je torej pripravljen na umik. Širi se glas, da sta se v tem pogledu sporazumela z dr. Schoberjem že v vlaku.

Avstrija je prišla radi vprašanja carinske zveze v hudo zagoto, ker zahtevajo Francozi, da se zvezi odpove, še preden izreče haaško razsodišče svojo razsodbo. Edino pod tem pogojem je Francija pripravljena pomagati Avstriji iz denarne stiske. Vrh tega je angleška banka odpovedala kratkoročni kredit 150 milijonov šilingov, ki ga je Avstrija prejela za sanacijo Creditanstalta. Avstrija mora v najkrajšem času vrniti prvi obrok, to je 28 milijonov šilingov. Denarja pa ne more nikjer druge najti kakor v Franciji. V tej zvezi poroča pariški dopisnik »Neue Zürcher Zeitung«, da ni Schoberjeva osebnost pri Francozihi priljubljena in da računajo z njegovim odstopom, ker njegova osebnost ne daje dovoljnega jamstva za uspeh pogajanj za podelitev posojila Avstriji.

Dunaj, 1. sept. AA. Avstrijski finančni minister dr. Redlich je objavil sporazum med Avstrijo in »Angleško banko« glede povračila 4 milijonov funtov šterlingov, ki jih je posojila Angleška banka Avstriji. Finančni minister priznava, da je došla Avstrija posojilo na enotedsenski odpoved, posojilo so pa podaljšali od tedna do tedna. Dr. Redlich pravi, da zahteva Angleške banke po povračilu tega posojila ni prišla nenadoma. Glede tehničnih vprašanj načina povračila ni bilo pri pogajanjih nobenih težkoč. Avstrija bo plačala prvi obrok tega posojila 1. septembra. Po mnenju dunajskih finančnih krogov dobi Avstrija v kratkem veliko mednarodno posojilo s pomočjo Francije.

Zasedanje sveta Zveze narodov

Nemške trgovinske pogodbe z Romunijo in Madjarsko

Zeneva, 1. sept. tg. Ob 11 dopoldne se je sestal Svet Zveze narodov pod predsedstvom španskega zunanjega ministra Lerrouxa k 54. zasedanju. Na dnevnem redu je poročilo dr. Curtiusa o delovanju gospodarskega odbora, poročilo irskega zastopnika o braziljskem predlogu, da bi se osnoval mednarodni center za proučevanje gobavosti, in poročilo venezuelskega delegata o tretjem zasedanju vladne komisije za begunska vprašanja. Curtiusovo poročilo je posebno pomembno za novo uporabo klavzule o največjih ugodnostih, ki je v zadnjih letih zelo ogrožena. Gospodarski odbor je dovršil tri velike načrte za mednarodne veterinarske konvencije v svrhu varstva trgovine z mesom in živilskimi produkti z ozirom na živalske epidemije. Današnja poročila se bodo na predlog poročevalcev izročila plenumu zveze narodov. Dopoldne se je glavni odbor evropske komisije bavil tudi z vprašanjem preferenčnih carin, pri čemer sta igrali posebno vlogo pogodbi z Romunijo in Madjarsko,

ki sta bili sklenjeni z Nemčijo na podlagi preference. Zastopnik Nemčije je predlagal, da se Svet Društva narodov izjavi z resolucijo, da obe pogodbi odgovarjata načelom, ki jih je izrekla trgovinska konferenca meseca novembra 1930, dočim sta Holandec Colijns in Francoski Poincaré zahtevala ugotovitev, da smejo preferenčne pogodbe tvoriti vedno samo izjeme.

Zeneva, 1. sept. tg. V splošno presenečenje je bila odpovedana prihodnja seja Sveta Zveze narodov, ki je bila določena na jutri dopoldne, pri čemer se ni določil dan novega sestanka. Vzrok je pač ta, da za sejo Sveta Zveze narodov še ni pripravljen glavni material, posebno mnenje haaškega razsodišča o carinski uniji in poročilo o poljskih manjšinah. V glavnem odboru je bil končno sprejet predlog nemškega ministerialnega direktorja Posseja, ki izjavlja, da sta obe nemški trgovinski pogodbi z Romunijo in Madjarsko, sklenjeni v zmislu načel trgovinske konference iz leta

Bela Krajina se raduje

Metlika, 1. sept. Bela Krajina se raduje. Kar sijejo obrabi veselja nad popolnoma nepričakovano novico, da pridemo pod dravsko banovino. V gruclah se zbira narod, vse pripoveduje in sprašuje, če je to res ali le beseda. Pa je resnica, da je Nj. Vel. kralj Aleksander podpisal zakon, po katerem prideta okraja Črnomelj in Metlika pod dravsko banovino in zato odmeva danes veselja vsa Bela Krajina do zadnje gorske vasi, kamor je ta novica hitela kakor na perotih. V Črnomlju igra godba, vasi kar tekmujejo, kako bi dale izraza veselju. Godbe, tamburice, harmonike, vse, kar pač kje zmorejo, vse razodeva naše veselje. Vse na okrog pa gore slavnostni kresovi. In vsa ta naša lepa Bela Krajina kliče na ves glas: »Bog živi našega

kralja Aleksandra, Bog živi Jugoslavijo! Pozdravljeni bratje, ki ste nas čakali in nas z veseljem sprejemate!«

Zahvala Nj. Vel. kralju Aleksandru

Prosvetna zveza v Ljubljani je poslala Nj. Vel. kralju Aleksandru naslednjo zahvalno brzojavko:

»Prosvetna zveza v Ljubljani izraža ob priliki priklopitve okrajev Črnomlja in Metlike k dravski banovini Vašemu Veličanstvu najiskrenejšo zahvalo zato, da je Vaše Veličanstvo združilo vse Slovence v Jugoslaviji v eni banovini. Ta dan bo zapisan z zlatimi črkami v zgodovini Slovencev.«

Sporazum z Vatikanom perfekten

Milan, 1. septembra. tg. Načelni sporazum med papežem in Mussolinijem se danes praktično potrjuje s tem, da je italijanska vlada končno vrnila društvene lokale katoliškim mladinskim zvezam, kolikor jih ni že pred dalj časom vrnila cerkvenim oblastem. Škofje so osebno prevzeli odgovornost za vse prireditve v teh lokalih. Ti lokali se bodo po novem dogovoru porabljali v glavnem za vzgojo mladine, katoliška akcija se podredi cerkveni hi-

erarhiji in bo uživala tudi posebno zaščito hierarhije, ker dobijo škofje po konkordatu posebne pravice. Vatikan je prevzel obveznost, da se bodo katoliška akcija in njene organizacije ogibale vsakršnega političnega delovanja, pri čemer prevzamejo škofje vodstvo in tudi odgovornost. O podrobnejših dogovorih v merodajnih krogih še molčijo.

Nemiri v Španiji

Madrid, 1. sept. AA. Po poročilu iz Saragose so bili tamkaj neredi. Več oseb je ranjenih, ena pa ubita. Neredi so nastali zato, ker so nekatere osebe skušale streljati na delavce, ki so sredi mesta popravljali pokvarjene telefonske zveze. Ko so delavci končali svoje delo, so njihovi nasprotniki vnovič nanje streljali. Redarstvo, ki je branilo delavce, je moralo rabiti orožje. Kasneje je bil red vzpostavljen.

Madrid, 1. sept. AA. Iz Barcelone poročajo, da je 72 kaznjencev danes stopilo v gladovno stavko.

Dunajska vremenska napoved: Severne Alpe: Začasnno boljše vreme in topleje. Južne Alpe: Široko bo prevladoval.

Zaključek manjšinskega kongresa

Zeneva, 1. septembra. AA. Kongres narodnih manjšin je končal svoje seje in sprejel več resolucij. V prvi resoluciji kongres upa, da bo Društvo narodov peticije narodnih manjšin odsejal pozornost in proučevalo. - Druga resolucija opozarja na tesno zvezo med vprašanjem razorožitve in narodno-manjšinskim problemom. - V zadnji resoluciji opozarja kongres na odlične svedove, ki jih je dosegla Estonka s tako zvanim sistemom kulturne avtonomije pri reševanju narodno-manjšinskega vprašanja. Kongres prosi Društvo narodov, naj bi ta sistem priporočilo tudi v drugih državah.

„Vse milansko prebivalstvo zastrupljeno“

Rim, 1. septembra. Rezultat velikih letalskih vaj v Italiji je, da je napadalna letalska armada A. popolnoma premagala obrambno letalsko armada B. Mesta Spezia, Genova in Bolonja so bila od napadalca iz zraka napol porušena. Milan je kljub močni obrambi bil močno porušen, prebivalstvo pa od 200 ton strupene tvari, ki se je vlegla ko gosta megla na vse mesto in ga v najkrajšem času popolnoma pokrila, da zadnjega zastrupljeno. Število napadanih letal je bilo 40. Pri manevrih je bilo malo letalskih nesreč. Vsega je poškodovanih pet letal, en letalec je umrl, pet pa je težje ranjenih.

Incident na meji

Dunaj, 1. sept. tg. Listi poročajo o obsejnim incidentu pri Groszwaltu ob jugoslovanski meji. Jugoslovanski obmejni stražniki so zasledovali tihotopce, jih ustavili na jugoslovanskih tleh, potem pa še za njimi streljali, ko so prekorajčili mejo. Pri tem pa ni bil nihče zadet.

Komunisti razgrajajo

Atene, 1. septembra. AA. Med razpravo pred tukajšnjim sodiščem proti direktorju in uredniku tukajšnjega komunističnega lista zaradi prestopa po tiskovnem zakonu (klevete pravosodnega ministra Adamasa) so poskušali komunisti v dvorani napasti sodnika. Redarji so jih prišli in sodišče jih je na licu mesta obsodilo po zakonu na temnico 2 do 5 let.

Znižanje diskonta v Nemčiji

Berlin, 1. sept. AA. Nemška narodna banka je znižala obrestno mero na 8 odstot. S tem ukrepom hoče banka olajšati ponovno odprtje borze. Nemške borze bodo odprte v četrtek.

Poprave banovinskih meja

Belgrad, 1. sept. AA. Nj. Vel. kralj je podpisal in objavil zakon o izpremenbah in dopolnitvah zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna področja.

Čl. 3 zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna področja se izpremeni in glasi:

Dravska banovina obsega del ozemlja, ki ga meji severna meja s reko Čabarskega ter državna meja proti Italiji, Avstriji in Madjarski, do kraja, kjer preide državna meja proti Madjarski na reko Muro (severno-vzhodno Čakovca).

Od reke Mure gre meja po vzhodnih odnosno južnih mejah srezov lendavskega, kufumerskega, ptujskega, šmarnskega, brežiskega, krskega, novomeškega, metliškega, črnomeljkega, kočevskega in logaškega ter obsega vse omenjene srece, dalje občine Strikovo iz sreza Čakovca in vasi Dubrovo in Dubrov brez ter občini Križevljani in Cestice srezu varždinskega ter Presiko, Padvin in Pravoški in občino Gornji Mihaljevec sreza čakovskega.

Nadalje vsebuje zakon popravljene meje ostalih banovin.

Eventualna sporna vprašanja o podrobnih mejah posrednih banovin bo reševal notranji minister.

Španija in Vatikan

Pariz, 1. sept. AA. Po vestih iz Madrida potekajo ugodno pogajanja med špansko vlado in kardinalom o pogodbi, ki naj bi jo sklenila Španija z Vatikanom. Pogodba bi uredila vprašanje ločitve cerkve od države, vprašanje civilnega zakona in vprašanje nevtralizacije pokopališč. Zdi se pa, da pogodba ne bo še tako hitro podpisana, ker je treba rešiti še razna druga verska vprašanja, v prvi vrsti vprašanje cerkvenih posestev.

Razprava proti prof. Moulinu

Rim, 1. sept. tg. Danes se je začela pred izrednim sodiščem za varstvo države razprava proti belgijskemu profesorju Josipu Moulinu. Razpravi je prisostvoval tudi belgijski poslanik grof de la Faille. Obtožence profesor Moulin si je smel sam izbrati italijanskega odvetnika kot zagovornika. Inozemskega zagovornika pa niso pripustili. Izmed treh belgijskih razbremenitvenih pri je prišel k razpravi samo rektor bruseljskega vseučilišča, profesor Smetz. Profesor Moulin izgleda zelo dobro in je na vsa vprašanja odgovarjal jasno in odločno, da ga ne bi smatrali za strahopetca. Od znanega protifašističnega letalca Bassanessija, ki je svoječasno metal protifašistične letake na Milan, je na svojem polovanju v Italijo sprejel koček z dvojnim dnom in izročil vtihoapljeno vsebino z raznimi spisi soobtoženemu odvetniku Albassiniju v Milano z nekaterimi pismi, katerih vsebine ni poznal in zato ni vedel, da se s tem namerava zarola proti državi. Bassanessijevo naročilo je sprejel lahkomišelnost, ne da bi bil mislil na posledice in ne da bi se hotel udeležiti kompote proti italijanski državi. Odvetnik Albassini je izjavil, da je hotel pomagati profesorju Moulinu in mu zato odvzel propagandni material, da ga uniči. Zatoščno figuro je igral soobtožence, učitelj Ossati, ki je v času svojega bivanja v Parizu bil v zvezi z Bassanessijem, in je trdil, da ga je Bassanessi hotel zapeljati k atentatu na Mussolinija in terorističnim dejanjem.

Thomas ne odstopi

London, 1. sept. AA. Železničarska zveza je pozvala generalnega tajnika Thomasa, naj izstopi iz vlade. Po seji izvršnega odbora železničarske zveze je Thomas odstopil kot tajnik železničarske organizacije. Dejal je, da bi bilo strahopetno demisionirati v sedanjih razmerah.

Zeppelin

Berlin, 1. sept. AA. Po najnovejših brezčihnih vesteh je zrakoplov »Grof Zeppelin« preletel otok Fernando Noronha že danes dopoldne in se bliža južnoameriški obali z 80 miljami hitrosti na uro. Zrakoplov bo prispel v Natal ob 4 popoldne južnoameriškega časa.

Kongres gospodarskih zbornic

Dne 13. in 14. septembra se vrši v Belgradu 99. redni letni kongres gospodarskih zbornic in ustanov naše države. Med referati na običnem zboru omenjamo: naša kmetijska produkcija, doseganja in novi potrebni ukrepi za pospeševanje, referata belgrajske Trgovske zbornice; avtobusni promet in avtomobilizem v krajih, kjer ni železnice (referat podgorijske Trgovsko-industrijske in obrtne zbornice); finančna obremenitev v zvezi z nejasnimi predpisi zakona o samoupravnih cestah (ref. evlitska Trgovsko-obrtniška zbornica); pregled stanja naše obrti (ref. belgrajska Obrtna zbornica); industrije (belgrajska Industrijska zbornica); trgovine (zagrebška zbornica) in razmerje ter vpliv svetovnega gospodarstva (Centrala ind. korporacij).

Nadalje bo na kongresu sestavljena cenitev našega izvoza v kampanji 1931-1932.

Nova delniška družba

Dne 7. t. m. se vrši v prostorih odvetniške pisarne dr. Albina Kandareja v Ljubljani ustanovni občni zbor d. d. »Polovinski zavod« v Ljubljani. Državna uprava je ustanovitve družbe že odobrila. Koncesionarji so dr. Vekoslav Kisovec, pravni konzulent Jugo banke, dr. Dimitrije Pavlovič odvetnik v Belgradu, in dr. Albin Kandare, odvetnik v Ljubljani. Delniška glavica 100.000 Din je razdeljena na 1000 delnic po 100 Din nominalne. Družba se bo bavila z uvozno in izvozno trgovino.

Narodna industrijska preduzetca, d. d. v Zagrebu so bila ust. l. 1928 z glavnico 5 milj. Din, od katerih je bilo pri vpisu plačanih 2 milj. Din, ostanek l. 1929. Podjetje je začelo obratovati 1. julija 1929 in je izkoriščalo rudna bogastva pri Bešlincu in Rujevcu. Izdelovalo je jeklene predmete. V upravnem svetu so bili tudi Slovenci. Sedaj pa javlja uradni list savske banovine »Narodne novine«, da je podjetje zaprosilo za otvoritve prisilne poravnave izven konkurza, ki je bila faktično otvorjena 19. avgusta, pa šele sedaj objavljena. Terjatve je prijaviti do 25. septembra, narok je 30. sept. Podjetje nudi 60% v 15 obrokih.

Pred zasedanjem angleškega parlamenta

Delavska stranka se razcepi? - Program štednje - MacDonald postane lord

London, 1. septembra. Pred bližajočim se zasedanjem parlamenta, se največ govori o dogodkih v delavski stranki. Izključitev MacDonalda iz lokalnih strankarskih organizacij delavske stranke v njegovem volivnem okraju in v okraju njegovega bivališča kakor tudi prisiljena demisija Thomasa od vodstva strokovne zveze železničarjev sta dva dogodka zelo dalekosežnega značaja. Pomenita namreč zmago skrajnega krila delavske stranke, ki izrablja »izdajstvo« MacDonalda in treh njegovih kolegov, ki so ostali v kabinetu narodne sloge, v lo. da nad stranko popolnoma zavladajo.

Veliko vprašanje pa je, ali bodo vsi labouristi s tem razvojem stvari zadovoljni. Zato se predvideva, da bodo prijatelji MacDonalda proti temu zavzeti stališče, kar bi ujemalo ineti za posledico razkol delavske stranke. Na vsak način bodo prijatelji MacDonalda skušali preprečiti, da bi celokupna stranka MacDonalda in njegove kolege ministre popolnoma izključila. Ako bi se to zgodilo, ni izključeno, da se stranka razcepi.

V tem slučaju se bo ojačil v kabinetu vpliv konservativnih ministrov, ki so zavržli svoje zahteve samo postavili v ozadje, ker imajo proti sebi razen labourističnih ministrov tudi liberalne, ki absolutno ne bi dopustili zaščitnocrarske politike, po kateri konservativci tako zelo hrepene. Liberalni ministri v koalicii s svojimi labourističnimi kolegi so tudi trdna garancija, da konservativci ne bodo preveč molili dosedanje linije mednarodne politike Anglije, v katero bo seveda prišel bolj odločen frankofilski ton. Preden bi pa Anglija svoj politični kurz bistveno izpremenila, se bodo na vsak način vršile nove volitve.

Sedanja vlada zavrže ne misli na nič drugega kakor na saniranje svojega budžeta. Prav za praz angleški deficit ne bi bil tako velik, ali pa bi sploh ne obstojal, ako ne bi med vsoto 881 milij. funtov izdatkov figurirala vsota 66,8 milijonov funtov za amortizacijo dolgov. Toda tudi obrestovanje dolgov, za katero se zahteva 293 milijonov funtov, se lahko znatno zniža, ako se zniža vsekakor previsoka mera 5% na 4%, kar bo vlada tudi storila.

Znižanje plač državnim uslužbencem višjih kategorij ni tako občutna odredba, ker so plače višjih uradnikov v Angliji po naših pojmih bajzeločno visoke. Podpora brezposelnim se znižuje samo za 10%; seveda se delavci boje, da ne bi se v bodočnosti znižale še bolj. Od rojnega budžeta bo vlada črtila 110 milijonov funtov.

Vladna večina v poslanski zbornici bo znašala, kakor se sedaj računa, nekaj nad 59 poslancev, kar je za angleške razmere več kot zadosti, da bo vlada mogla svoj program nemoteno realizirati. S to večino more vlada ostati na krmilu tudi še dve leti; v resnici pa ne bo — vsaj tako je splošno mnenje — vladala delj od enega leta.

Ker je odbor delavske lokalne strankarske organizacije v volivnem okraju MacDonalda le-lega izključil, sodijo, da bi se morale vršiti tam nove volitve. Ker MacDonald sigurno ne bo nastopil kot neodvisni kandidat, je zelo verjetno, da ga bo kralj imenoval za lorda ali pera, da bo mogel ostati v aktivni politiki kot član druge zbornice.

Nov pravilnik za učiteljska

Belgrad, 1. sept. AA. Na podlagi s 31 zakona o učiteljskih in učeniških predpisih predpisal pravilnik o sprejemnih izpitih in vpisu v I. razred učiteljskega šola. Učenci in učence, ki se v zmislu sš 33, 34 in 35 zakona o učiteljskih prijavi za vpis v I. razred učiteljskega šola, je treba takoj po vpisu zdravniško pregledati. Pregled opravi šolski zdravnik, če pa tega ni, okrajni sanitetni referent iz kraja, kjer je šola. Ta pregled bo 14. in 15. septembra. Prištevajo mu praviloma ravnatelj ali njegov namestnik in en učitelj, ki ga ravnatelj določi. Učenci, ki bolehalo na dolgotrajni bolezn, ali ki so podvrženi bolezn, nevarni za druge učence, ali pa ki imajo kakršnokoli telesno napako od rojstva ali kakorkoli, ali ki niso za svoja leta dovolj razvili in pravilno fizično razčeni, se ne smejo pustiti k sprejemnemu izpitu. Razlog o odklonitvi je treba navesti na prošnjo. To opombo podpisajo zdravnik in pristojni člani. Takemu učencu je treba takoj 16. septembra vrniti vse priložene listine s podpisani člani.

Sprejemna izpita sta dvojna: a) za učence z nižjim tečajnim izpitom srednjih šol, b) za učence z izpitom meščanske šole. Učence z nižjim tečajnim izpitom srednjih šol je treba glasbeno preizkusiti glede: sluha in glasu. Učenci, ki nimajo posluha, pa čeprav so telesno zdravi, se ne smejo sprejeti v učiteljske. Tem učencem je treba takoj vrniti listine. Izpravevalni odbor za glasbeno sposobnost tvorijo ravnatelj ali njegov namestnik, glasbeni učitelj in še ena verna uči. ki je glasbeno izobražena. Sprejemni izpit učencev s položenim izpitom meščanskih šol je pismen in ustnen. Pismen izpit je treba položiti iz narodnega jezika, v obsegu, ki je predpisan za učence četrtega razreda srednjih šol. Ta izpit traja dve uri. Ustneme izpite je treba položiti iz narodnega jezika, narodne zgodovine in iz zemljepisja Jugoslavije, matematike in obsegu, predvidenem za nepopolne gimnazije

(štirirazredne). Glasbeno sposobnost je treba ugotoviti tudi pri učencih srednjih šol. Izpravevalni odbor za učence meščanskih šol tvorijo ravnatelj ali njegov namestnik in člani učiteljskega zbora za posamezne predmete, ki jih določi ravnatelj. Po končanem pismenem in ustnem izpitu izpravevalni odbor sklepa o tem, ali kandidata sprejme ali ne. O izpitu se vodi zapisnik. Vanj je treba zabeležiti postavljene naloge za pismen izpit, učencevo ime in sklep o njegovem sprejemu ali odklonitvi. Zapisnik podpisajo vsi člani, piše ga pa član odbora, ki ga določi ravnatelj. V prvi razred se lahko sprejmejo učenci s končanim 5. ali 6. razredom gimnazije, če niso prestari, če so telesno in duševno zdravi in če imajo posluh in glas.

Belgrad, 1. sep. AA. Zaradi nastale potrebe in na temelju s 15 zakona o učiteljskih je prosvetni minister začasno določil za učiteljska tale učni red (prva številka ali črtica velja za I. letnik, druga za II. tretja za III., četrta za IV. in peta številka ali črtica za V. razred učiteljskih): psihologija in logika: — 4. —, — 2 — uporabna obča pedagogika: —, —, — 2 —, — 2 — zgodovina pedagogike: —, —, — 2 — metodika: —, —, — 2 — šolsko delo: —, —, — 4, 6 — šolska organizacija in uprava: —, —, — 1 — gospodarsko in sociologija: —, —, — 2 — verouk: 2, 2, 2, 2 — narodni jezik: 1, 4, 3, 3, 3 — živ. tuj jezik (francoščina ali nemščina): 3, 3, 3, 3 — obča in narodna zgodovina: 2, 2, 2, 2 — zemljepis: 2, 2, 2, 2 — 1 — prirodopis: 3, 2, 2, 1 — kemija in tehnologija: 2, 2, —, — — fizika: —, 2, 2, 2 — matematika: 3, 3, 3, 2 — — higijena: —, —, —, 2 — — kmetijstvo, gospodinjstvo: 2, 1, 1, —, — — risanje (lepopis v I. razredu): 2, 2, 2, —, — — petje: 1, 1, 1, 1 — glasba: 2, 2, 1, 1 — — ročno delo: 2, 2, 2, —, — — telovadba: 2, 2, 2, 2 — Skupno ur v I. razredu 32, v II. razredu 32, v III. razredu 32, v IV. razredu 31 in v V. razredu 30.

Razdejanje voda Velikega kanala

Sanghai, 1. septembra. Zaradi porušitve jeznu Velikega kanala pri Kaojuhov je sedaj večji del province reke Jancekana popolnoma pokrit od vode. Ta provinca je pridelovala izključno bombaž, tako da so na ta način uničene največje plantaže bombaža v Kitaju.

Ekspedicija letal, ki je po nalogu vlade preletela sedaj poplavljenno ozemlje, je ugotovila, da nanovo poplavljenno ozemlje meri okoli 10.000 kvadratnih kilometrov v obliki trikotnika severno reke Jancekan, presekanega od 120 stopinje dolžine, in ležečega med 32. ter 34. stopinjo širine. Samo ona mesta v bližini Velikega kanala, ki so obdana od zidu, so poplavno prenesla, vsa ostala selišča so izginila. Uradna statistika ceni število sedaj utonulih oseb na 300.000. Na omenjeni površini poplavljenega ozemlja živi 1 milijon in pol kmetijskega prebivalstva, ki se absolutno ne more obvarovati pred poplavo. Ozemlje tudi nima nobenih višav, da bi se mogli prebivalci nanje rešiti.

Kakor rečeno, se te številke nanašajo samo na mali del Jancekanove nizine, ki je bil poplavljen sedaj ob Velikem kanalu. Škoda pa, ki jo je poplava že prej prizadela gornjemu in srednjemu porečju Jancekana pri Hankovu, je neprimerno večja, kakor smo že poročali.

Zgled zagrebškega mesarja

Zagreb, 1. septembra. Ž. Draginja kruha in mesa je povzročila mestnemu načelnstvu največjo skrb in je v tem pogledu ukrenilo vse potrebne korake, da doseže znižanje cen mesa in kruha, katera so se vedno zelo visoka. Danes je pšenica oziroma živa živina dvakrat cenejša, kot je bila tedaj, ko so bile postavljene današnje cene. Pred tremi dnevi je zagrebški mesar Mokrovič začel prodajati meso po 6, 8 in 10 Din za kg in s tem povzročil paniko med mesarji. Občinstvo je seveda takoj navalilo na njegovo mesnico, ki jo je moral vsled navala kmalu zapreti. Isto se je zgodilo danes. Njegovemu zgledu so sledili še drugi mesarji, ki so začeli prodajati meso po 4, 6 in 8 Din za kg. Tržno nadzorstvo mestnega načelnstva je imelo danes sejo, na kateri je razpravljalo o tem vprašanju. Mokrovič bo nadaljeval s svojo akcijo in je za jutri pripravil 60 velikih volov. Mestno načelnstvo dela tudi na tem, da čimprej regulira tudi cene kruha.

Drobne vesti

Ljubljana, 1. septembra. AA. Pri pošti D. M. v Polju in pri pošti Studenec pri Ljubljani je bila 1. septembra otvorjena telefonska centrala.

Zagreb, 1. septembra. AA. S sklepom generalne direkcije državnih železnic št. 71.327 je dovoljen udeležencev proslave posvetitve zastave jadranske straže v Zagrebu 75% popust za vožnjo na železnicih in državnih parnikih. Popust velja od 4. do 9. septembra.

Hamburg, 1. septembra. AA. Društvo za pristaniske prevoze je odpovedalo tarifo pristaniških delavcev. Delodajalci predlagajo od 30. septembra naprej nove tarife. Po njihovem predlogu naj bi bile tarife znižane od 8,80 na 7 mark.

Pred Gandhijevem prihodom v London

London, 1. septembra. Mahatma Gandhi je zdaj že štiri dni na poti v Anglijo. Ker ne mara kabine, so mu morali na ladji napraviti prostor na krovu, kjer je razpel svoj šotor. Koze mleko, ki ga uživa, hranijo v hladilniku in ga pasterizirajo, preden mu ga prinesejo.

V Londonu so pripravili za Gandija stanovanje v hiši, ki leži v predmestju, kjer stanuje siromasno prebivalstvo. Stanovanje so nalašč adaptirali v četrtem nadstropju pod streho in razširili okna; na ploški strehi sami so napravili v naglici vrli. Napeljali so telefon in montirali celo liit, ki pa izgleda zelo preprost kakor za prevoz tovora. Okoli hiše bo stržil cel oddelk policije in so popravili tudi ceste, ki je jako ozka. Sploh pravijo, da bodo stroški za Gandijevo potovanje in bivanje mnogo večji nego bi bili, ako bi potoval in stanoval v hotelu, kakor to delajo drugi politiki.

Konferenca okrogle mize se zbere, kakor hitro dospe Gandhi v London. Pravijo, da so zlasti nižji sloji indijske prebivalstva želeli, da Gandhi potuje v London, ker zaradi gospodarske krize hudo trpijo in od sprave z Anglijo upajo tudi socialnega in gospodarskega izboljšanja svojega položaja. Odpor proti njegovemu potovanju izhaja iz krogov indiske inteligence, ki upa v neodvisni Indiji doseči visoka mesta, in pa od boljeviziranih ekstremistov. Med nižjim ljudstvom je krožil zadnje čase horoskov, ki so ga napravili »zvezdoznanci« ob rojstvu Gandija in kateri pravi, da bo v sedesistem letu svoje starosti potoval čez veliko vodo v deželo, kjer bo govoril z belim cesarjem, kar bo Indiji prineslo veliko srečo.

V indskih zmernih nacionalističnih krogih, ki odkrivajo željo spoznanja z Anglijo, so nekoliko v skrbeh, ker je v vladi »narodne sloge« zelo močan vpliv konservativcev, o katerih je znano, da sicer niso proti večji avtonomiji Indije, odločno pa se protivijo, da bi se ji dovolil položaj dominijona. Vendar ta bojazen ni upravičena, ker je minister za Indijo v sedanjem kabinetu, Samuel Hoare, dasi konservativec, Indiji zelo naklonjen, pravtako mi-

nister za notranje zadeve, liberalce Reading, ki je že bil podkralj Indije. Gotovo pa je, da bodo eventualne predalekosežne zahteve Indcev danes našle v Londonu večji odpor nego takrat, ko so vladali laboristi. Na vsak način je čisto izključeno, da bi sedanja vlada privolila v odpoklic angleških čet in v samostojno vodstvo zunanje politike Indije. Tudi je zelo verjetno, da bodo konservativci podpirali muslimane in favorizirali njihovo zahtevo po premoči v Bengalu in Pundžabu.

Sicer pa bo Gandhi našel v Londonu popolno razumevanje za vse upravičene težnje indskega naroda.

Belgrad, 1. septembra. AA. Izpiti za državne strokovne učitelje za ženska ročna dela (prei III. kategorija) se bodo vršili 26. septembra pred komisijo ministrstva za trgovino in industrijo v prostorih višje ženske obrtne šole v Belgradu.

Nemško-avstrijska carinska zveza

Zeneva, 1. sept. tg. Objavo izreka haaskega razsodišča o nemško-avstrijski carinski uniji je pričakovati v soboto dopoldne. Svet Društva narodov se bo o stvari posvetoval takoj v soboto popoldne. Vprašanje samo pa bo rešeno že v evropski komisiji, ko bosta tam najbrže oddala svoje izjave nemški in avstrijski zunanji ministri. Ze danes je gotovo, da so se razmere od časa, ko se je sklepal dunajski protokol, izpremenile tako, da danes problem carinske unije med Nemčijo in Avstrijo nima več svoječasnega gospodarskega pome-

na. Izjave avstrijskih in nemških zastopnikov pa kljub temu ne bodo imele takega značaja, da se državni odredniki misli carinske unije, temveč bo izjava nemškega zunanjega ministra naglašala širša pota, po katerih se Nemčija nadeja priti do gospodarskega zblizanja z drugimi evropskimi državami. Stvar pa bo praktično končana z izjavami v evropski komisiji.

Pariz, 1. sept. AA. Po vestih iz Berlina, Dunaja in Zeneve bo mednarodno razsodišče v Haagu razsodilo proti avstrijsko-nemški carinski zvezi.

Šahovski turnir

Viseče partije - Vidmar izgubil proti Aljehinu in dobil proti Kostiču

Bled, 1. sept. Danes so bile delirane partije, katere so ostale iz prejšnjih koles še nedokončane. To so bile viseče partije Aljehin-Vidmar iz četrtega, Tartakower-Spielmann in Vidmar-Kostič iz petega, partiji Kashdan-Flohr in Kostič-Colle iz šestega ter Bogoljubov-Kashdan iz sedmega kola.

Aljehin je hitro končal z Vidmarjem, ki ni mogel radi svoje pozicije nuditi nobenega odpora. Colle je spretno izkoristil svojega kmeta na damskem krilu in prisilil Kostiča k predeji.

V partiji Tartakower-Spielmann ni mogel Tartakower privedi na noben način svojega kmeta

do zadnje linije in se je moral zadovoljiti z remijem. Mladi Kashdan je moral danes pretrpeti dva poraza. Najprej ga je premagal Flohr v zelo fino igri končnici. Ta partija je do sedaj ena najtežjih. Flohr se je v njej dobro izkazal. — Drugi poraz pa je Kashdan zadel Bogoljubov, ki si je že večkrat pridobil figuro, pa jo je danes moral vrniti, naktar je imel dobljeno končnico z dvema kmetoma več. V končnici z damami je moral zelo paziti, da mu Kashdan ni odvel pol točke z večnim šahom. Bogoljubov je igral zelo pazljivo in s spretnimi manevri izsilil menjavo kraljev, naktar je Kashdan kapituliral.

Dve hudi batini je dobil danes tudi Kostič in sicer mu je drugo prizadejal Vidmar v izborni igri končnici.

Slanje po sedmem kolu je naslednje: Aljehin vodi s 6½, Spielmann 5, Bogoljubov 4½ točke, četrto mesto je zasedel Vidmar s 4 točkami. Nato sledita dva zastopnika mlade garde in sicer Flohr in Kashdan s 3½ točkami, Jugoslovana Astaloš in Kostič ter Colle in Niemcevič imajo 3 točke, ostanejo še Maroczy, Pirc, Stoltz in Tartakower, ki imajo po 2½ točki.

Jutri se bo vršilo osmo kolo, v katerem igrajo: Spielmann-Kashdan, Maroczy-Bogoljubov, Aljehin-Flohr, Kostič-Pirc, Stoltz-Njemcevič, Tartakower-Colle in Astaloš-Vidmar.

ZA KMETA IN KONSUMENTA

Cene mesu pri mesarjih in cena živil in pijač v gostilnah

Ljubljana, 31. avgusta.

V zadnjem času je započel «Slovenec» hvalredno akcijo za znižanje cen mesa, ki je deloma uspešna. Vendar naj mi bo dovoljeno z ozirom na razne ugovore mesarjev, ki so jih priobčili v časopisju in na razne osebne izjave prizadetih objaviti tu točno tabelo o razmerju med živo težo in težo zaklane živine, ki jo je sestavil strokovnjak in je torej absolutno verodostojna:

	mesa	loja in ledvič- ne maščobe	teža zaklane živine v %	od žive teže odpada
Na 100 kg žive teže pride (pri govedu):				
pri mršavem	42-46	1-3	43-49	57-51
pri rejenem	47-49	3-6	50-55	50-45
pri srednje pitnem	50-52	4-8	54-60	45-40
pri dobro pitnem	52-61	7-15	59-76	41-24
pri prav dobro pitnem	50-75	8-12	68-77	32-13
koža	—	—	5-7	—

Pitano tele ima 60-75% mesa, glava 6 kg, noge 4 kg in koža 9 kg. Zaklani prašiči imajo: 1. Slabo rejeni 70-75% (4-8% masti). 2. Dobro pitni 76-83% (med tem samo slanina 50-54%). 3. Izvrstno pitni 85-96% (med tem samo slanina 40-45%). Pri zaklani živini dobimo v odstotkih k živi teži:

	Vol	Ovca	Prašič
Deli telesa	sred. rejen	pitna rejena	sred. rejen
Vsebina žolodca in črev	18.0	12.0	7.0
manjši odpadki	4.0	1.4	0.8
kri	4.7	3.9	3.9
koža, rogovi (pri ov- cah z volno)	8.3	6.0	22.1
glava in noge	4.7	4.2	—
drob	10.4	7.7	8.8
meso in mast, pri pra- šičih tudi z glavo, ko- žo in nogami	49.7	64.8	74.5

Strele ubila tri ljudi

St. Rupert na Dol., 31. avgusta.

Danes popoldne so se zopet zbrali hudourni oblaki nad našo dolino. Parkrat nas je že letos loča obiskala, zato so ljudje s strahom pričakovali nove nevihte. Hiteli so spravljati otavo, ki je tukaj radi suše prav borna. Kočar Jožef Jaklič iz Drage, ki ima v najemu od agrarne reforme grajski travnik, je najel svojega soseda Janeza Florjančiča iz iste vasi, da mu je šel z vozom in konji pomagati. Ravno so delo dokončali, kar se vsuje ploha in zato so šli pod grajski kozolec na Rakovniku vedrit; bilo je skupaj 6 oseb. Kar se za- bliska, strela udari v kozolec in zadene z vso silo v gručo, ki je pod njim vedrila. Na mestu so bili

Cigansko maščevanje

Smrtna kazen za izdajo

Struge pri Dobrepoljah, 31. avgusta.

Pred nekaj tedni je neki cigan ukradel konja na Zvirčnem v hinski župniji. Neki Miha Petrovič, napol cigan ali ciganski prosilec, ki je že več let živel s cigani, je gospodarju, ki mu je bil konj ukraden, izdal, kdo ga je ukradel.

Preteklo nedeljo 30. popoldne ob treh, ko so stružanci ravno šli od popold. službe božje, sta se v Mežinovi stelnici nad Strugami razlegla dva strela, ki sta Petroviču upihnila življenje in maščevala izdajstvo. Umorjeni je star kakih 35 let in je baje doma iz vasi Brinje pri Malem Kotu na Hrvaškem. Ustrelil ga je neki Stajerec Rudolf

Spominska plošča † R. Pečariju

V Kamniškem sedlu

V nedeljo je bila na Kamniškem sedlu vzidana spominska plošča Rudolfu Pečariju, ki se je pred letom ponesrečil v Brinškovem kaminu. K skromni, tihi, a prišerni slavnosti se je zbralo lepo število njegovih prijateljev, ožjih znank in znancev, oče sam je kopal v prahu od pol šestih do devetih pot, da smo lažje prišli do plošče.

Cez sedlo so se ves čas podile megle in zakrivale skupino njegovih prijateljev, ki je čepela na skalah ob plošči. Lep spominski govor in molitve g. vojnega kurata Bonača so pa odmevale od skal Planjave tja do Brane. M.M.

Boj dveh lantičev za življenje

Novo mesto, 31. avgusta.

Utonila bi bila kmalu, v ponedeljek 31. avg. popoldne v Krki 9-letni Boris Boucon, učenec ljudske šole iz Ljubljane, ki je na poletnih prazni svojih tati g. Bouconovi v Kandiji, in Tonček Vidic iz Novega mesta, tudi ljudsko-šolski učenec in približno iste starosti. Vidic je hotel v malem, trhem čolniku-sandolinu prepeljati Boucona čez Krko v Kandijo. Pri čolnarski lopki pod Bregom sta se naložila v čolnike, kamor sta pokleknila. Boucon oblečen, Vidic pa v plavalnih hlačkah, ter pričela večati proti sredini Krke. Nista pa še privsela do sredine, ko se je pričel čolnik, ki je ves razpokan in močno pušča vodo, potapljati. Fanta sta se zavedela nevarnosti in pričela vpiti na pomoč. Vidic pa je pričel z vsemi silami veslati proti bregu. Toda voda je udrla v čolnik, ki se je pod njima potopil in oba sta za nekaj časa zginita pod vodo.

Vidic, ki zna plavati — dočim Boucon ne zna —, je imel še toliko prisotnosti duha, da je zgrabil Boucona okrog pasu, ga dvignil iznad vode in skušal s svojim bremenom plavati doseči breg. To borbo za življenje sta opazovala dva mladeniča iz stanovanja g. Puceljve. Ko sta videla, da je sila velika, sta zdrvela po stopnicah, ki peljejo z Brega k vodi, planila v veliki čoln g. Barboriča, hočeta skočiti v vodo, vendar pa je Vidic med tem že priplaval z Bouconom tako blizu čolna, da sta ju reševalca že lahko dosegla z roko in ju potegnili iz vode. Bil je že prav skrajni čas, kajti oba fanta sta bila že čisto brez moči.

Iz te tabele lahko vsak sam preračuna, kolik dobiček imajo mesarji, ki do danes žive samo od izgube. Da razmere v deželi Danski niso zdrave, je jasno. Vendar bi morala oblast tako izkoriščanje tako po ogromni večini revnih kmetov in tudi konsumentov na vsak način onemogočiti. Kako pa mesarji ravnaajo z ubogim kmetičem pri kupovanju živine je pa poglavje za sebe in najbolje ve tisti, ki je to sam skušal ali videl. Po akciji «Slovenec» so se nekateri večji mesarji vseeno nekoliko ustrašili, toda ne kapitulirali. Delali so se iz te akcije proti ogromnemu zaslužku norca, češ da pojdejo kupovat v Prekmurje, kjer dobe še ceneje. In res.

Poln tovorni avtomobil telet se je pripeljal v nočnem času v Ljubljano in po izjavi mesarja samega po taki ceni, da je ni vredno omenjati. In še so ljudje pripeljali k avtu teleta, ki se mu pa niso dopadla ter so ti reveži, ki so prišli svoje tele ponujati za slepo ceno, morali zopet odpeljati domov, ker ga niti za to ceno niso mogli mesarju prodati. Naj še omenim, da se je prav isto zgodilo z biki, ki so bili kupljeni za ceno, ki je za našega kmeta naravnost poniževalna in iz katerih so se potem napravile hrenovke, ki se prodajajo najmanj po 30 dinarjev kgl! To je res norčevanje iz revnih kmetov in neumnih konsumentov, ki vse pokupijo za drag denar. Ali ni tu potrebna remedura? Naj bo za danes glede mesarjev dovolj.

Poglejmo sedaj nekatere gostilničarje. Cene raznih živil v gostilnah so v primeri z nabavnimi cenami surovin danes take, da so vse obsodbe vredne. Kvaliteta jedil je pa včasih tudi taka, da ni v čast agrarni državi. Vino je pa poglavje zopet za sebe. Zlasti nekatere datmatinske gostilne točijo taka vina, da tega imena niso vredna. Cena za ta vina je pa tako visoka (namreč v primeri s kvaliteto), da bi kmet za to ceno danes dal 4 litre vina. Zakaj imamo novi vinski zakon? Čemu vinarске nadzornike? Čemu strokovnjake brez posla? V naši državi pridelamo toliko vina, da bi lahko pili samo dobra naravna vina po nižji ceni, kakor jimo danes razne brozge. Treba bi bilo tu pa tam napraviti poskusne kemične preiskave. Tudi o tem se bom še oglašil eventuelno s konkretnimi podatki. Tudi koščki kruha po 50 par bi bili lahko večji, ker ne more vsak gost kruha s seboj nositi. —k.

Banovinskega davka na kmečke hiše ne bo več

Ljubljana, 1. sept. AA.

Na podlagi pravilnika o banovinskih davščinah za leto 1981-82 se pobira v dravski banovini tudi posebna banovinska davščina na one kmetijske hiše, ki so oproščene državnega neposrednega davka, po čl. 32, točka 15 zakona o neposrednih davkih, ter banovinska taksa na živinske potne liste in sicer za veliko žival 6 Din, za drobnico 3 Din.

Z ozirom na obstoječo gospodarsko krizo, ki najbolj občutno zadeva kmečki stan in z namenom znižati javne datjave kmečkega prebivalstva, je gospod ban dravske banovine s svojo odločbo z dne 29. avgusta 1981 VII. št. 17.600-1 odredil, da se omenjena banovinska davščina na hiše v proračunskem letu 1981-82 ne pobere.

V kolikor pa je že plačana, jo bo kraljevska banska uprava uradoma povrnila. Z veljavnostjo od 1. septembra 1981 dalje je gospod ban tudi znižal banovinsko takso na živinske potne liste in sicer za veliko žival od 6 Din na 3 Din. Taksa na živinske potne liste za drobnico ostane sicer neizpremenjena, vendar pa se sme na en živinski potni list proti plačilu le enkratne takse 3 Din vpisati poljubno število drobnice.

Zupanstva v dravski banovini so bila o tem obveščena s posebno okrožnico.

Kako zidajo šolo v Hrastniku

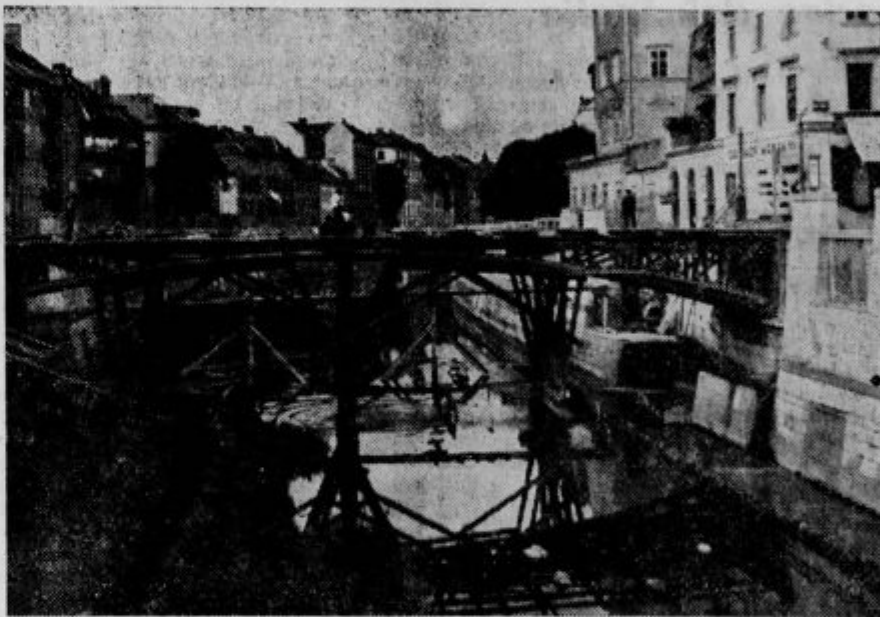
Gospodarstvo z občinskim denarjem

Hrastnik, 1. sept.

Trboveljska občina se je zavezala, da prispeva za šolo v Hrastniku 4 milijone Din. Prostor za šolo je veljal četrt milijona, vendar je prvi strokovnjak g. univerz. profesor Hinterlehner kupljeno stavbišče brezpogojno odklonil kot neprimerno, ker so v bližini plazovi. Pa iskali so druge strokovnjake, ki so nazadnje prostor prostor odobrili. Preiskovanje in vrtanje terena je stalo nad 100.000 Din. Zidanje šole je dobila trdka Slograd. Ko se je začelo z izkopom, pa je trdka odklonila odgovornost za stavbo, če se ne napravi pod celo stavbo blizu meter debela plošča. Zopet je komisija odobrila takšno ploščo, ki je proračunana na pol

milijona Din. Ko pa se je tozadeven izkop za ploščo izvršil — bilo je pred dobrim tednom, je dež zemljo razmočil in se je polovico za stavbo izkopanega sveta dvignilo vsled pritiska višje ležečih plasti. Pri tem sta tudi dve višje stoječi hiši dobili take razpoke, da so eno morali izprazniti. Delo za novo šolo je pa bilo ustavljeno. — Stroški za dosedanj izkop in odvoz že tudi znašajo preko pol milijona in te dni pride nova komisija, ki bo zopet preiskovala teren. — Ker gre za javen denar, menda smemo vprašati, kdo je odgovoren za tako gospodarstvo z milijoni denarja ob sedanjih gospodarski krizi — in obenem izražamo splošno željo, da bi bilo takšnega gospodarstva čimprej konec.

Stari čevljarski most se poslavlja

Ljubljana, 1. septembra.

Usoda je začela z železnimi rokami graditi in razdirati zgodovinsko in tehnično zanimivi čevljarski most. Je to namreč edini most, ki je zgrajen iz litega železa; v splošnem se tovrstni mostovi

niso obnesli, naš pa je še tako dober, da ga bodo prestavili k bivši prisilni delavnici.

Z močnim žerjavom dvigajo sedaj odvitke konstrukcijske dele, in jih odlagajo na obrežje. Čez dober teden mostu ne bo nikjer več.

Jesenice

Samomor. V soboto zjutraj se je v svojem stanovanju ustrelil okoli 40 let stari mesar Ivan Friderik, ki je imel na Savi poleg Mencingerjeve gostilne konjsko mesnico. Bil je na mestu mrtev. Sport. V nedeljo je priredil sportni odsek Krekovega prosvetnega društva «Borec» sportni dan. Popoldne so se vršile lahkoatletске tekme v teku, skoku v vis in daljavo itd. Tekmi je prisostvovalo mnogo občinstva, kajti, vreme je bilo naravnost prekrasno. Popoldne pa se je na prostoru Krekovega doma vršila Hazena-tekma med domačimi in sportašicami iz Kranja. Tudi tu je bilo mnogo sporta željivega sveta.

Sole. Se par dni, in oživele bodo jeseniške ulice ukaželjne mladeži. V sredo je sv. maša, v četrtek pa se prične z rednim poukom na osnovni in meščanski šoli. Učenci osnovne šole bodo gotovo z zanimanjem brali na šolskem poslopu tablo z napisom Krekov trg, ker dozdaj gotovo še niso vedeli, da stoji osnovna šola na trgu, ki nosi ime največjega Slovence.

Pri gradnji carinarne se je v petek pripetila nezgoda, da je nekemu delavcu stroj za mešanje betona popolnoma zmečkal prst na roki, tako da mu je moral zdravnik amputirati.

Sobotni zelenjadni trg je bil tako dobro založen, kot še nikoli. Vsega je bilo v izobilju, posebno hrusk in jabolok. Dalmatinsko grozdje, za res prvovrstno, se je prodajalo po 8 Din kg. Torej — vsega dosti, samo denarja premalo — kot povsod.

Olepševalno društvo stalno napreduje. Pred par dnevi je v dreveredu postavilo pet novih, ličnih klopi, tako, da jih je sedaj že osem, in kakor se obeta, jih bo v kratkem še več, tako, da bomo kmalu prekosili ljubljansko Zvezdo.

Na Koroški Beli se je v nedeljo popoldne vršila velika gasilska vaja, pri kateri so nastopala tudi sosedna društva. Tudi tovarniško gasilno društvo se je velike vaje udeležilo.

tako nesrečno. Njegovo stanje je resno. Slučaj preiskuje orožništvo.

Malo pelletno Emilijo Zdešarjevo, hčerko posestnika iz Babne gore 22 pri Polhovem gradu, je v hlevu brenil domač konj v glavo in jo zelo težko poškodoval.

Včeraj je na Taboru snažila okna 52 letna snažilka Elizabeta Martin, stanujoča na Sv. Petra cesti 53. Pri delu pa je padla z lestve in si poškodovala levo nogo.

V St. Juriju pod Kumom je padel voz sena na 18 letnega poljskega dinarja Franca Zbonto iz Dupelj pri St. Rupertu. Zbonta si je pri tem zlomil levo roko.

Vse te ponesrečitve so prepeljali v bolnišnico, kjer se sedaj zdravijo.

Pred sodniki

Ljubljana, 1. septembra.

Kljub sodnim poitnicam se vsak teden vrše pred malim senatom manjše ali večje razprave. Ne mine teden, da ne bi prišle pred senat mlade žene, ki so zakrville odpravo telesnega plodu. Problem odprave je socialno težak, a treba bo kaj ukreniti, da se ta socialna bolezen odpravi.

Dobrota je sirota!

Tako si je mislil pekovski mojster Anton z Gline, ko je bil danes priča razpravi proti nekdanjemu njegovemu pomočniku 32 letnemu Francetu G. Ta je lani prišel k njemu ves raztrgan in zane-marjen. Mojster se ga je usmili. Dal mu je za delo hrano in stanovanje ter tedensko 100 Din. Bil je bil njem kakor domač. Mojster ga je tudi ob-lekel. Sprva je bil soliden in se je držal doma. Pozno v jeseni pa je začel zabajati v gostilne, seznanil se je z dvema dekletoma, ki ju je večkrat vodil v gostilne, kakor tudi v kino in gledališče. Ena — Angelca — ga je iz radovednosti enkrat vprašala, kako je to, da ima toliko denarja, naka-j ji je kratko pojasnil: »Zadel sem v loteriji 10.000 Din!« Mojster je imel priprosto blagajno, kamor je shranjeval ves skupiček za kruh. Njegovi ženi se je čudno zdelo, kako je to, da dostikrat nima v blagajni niti toliko, da bi se mogel poravnati na-vaden račun. Pozneje je začel Anton bolj paziti na blagajno in je marca enkrat ugotovil, da mu je iz-ginilo 500 Din, a na sv. Jožefa dan drugih 290 Din. Tat je bil naposled vendarle razkrinkan. Bil je France, ki si je dal že oktobra pri nekem starej-šem strojniku napraviti ključ, ki bi odslužil iz mila. Ta model je strojnik shranil in je bil slednjič edini dokaz, da je bil France oni, ki je naročil blaga-niški ključ, da je potem lahko in neopaženo jemal denar. Pobrál je okoli 6000 Din. Zaradi zločinstva tatvine obtoženi France je zakrknjeno tajil in se zagovarjal, da je njemu mojstrove žena dajala večje vsote. Sodišče pa je verjelo pričam in je Franceta obso-dilo na eno leto robije in v izgubo državljan-skih časti.

Usoda plačilne natakariče

Bojazljivo je stopila pred sodnike mlada natakariča Anica. S solzami v obeh je pripovedovala svojo zgodbo. Z nekim bivšim trgovcem ima nezakonsko dete, deklico, za katero po materinski skri-bi, a dekličin oče noče plačevati niti pare za otroka. Vsaka rubež za alimente je bila brezuspešna, oče je šel v konkurz. Pozneje je imela že večjo smolo. Pri neki gostilničarki, kjer je bila za plačilno natakaričo, je prišla ob kaveju 15.000 Din, ki so bili težko pridelani. A danes se je pred sod-niki morala zagovarjati, da je posredovala za neko svojo tovarišico pri odpravi plodu. Bila je obsoje-na na dva meseca strogega zapora, toda pogojno za dve leti.

Ljubljana

Lep uspeh naših akrobatov

Ljubljana, 1. sept.

Moramo reči, da so nas fantje z Ježice v resnici presenetili. S svojimi drznimi točkami, ki so jih posamič, skupno po dva in celo trije hkrati izvajali visoko na žici, so si takoj pridobili simpatije ljubljancev. Splošna sodba o mladih akrobatih je taka, da na žici povsem zadovoljujejo, v marsičem pa Strohneiderja celo prekašajo. Fantom seveda manjka finesa, točke in nastopanja sploh nimajo tiste uglajenosti, toda vse to še pride. Prvi uspeh so fantje že doživeli; njih nastopi so v Ljubljani zelo simpatično sprejeti.

S prvo predstavo, ki so jo akrobati priredili v soboto ob šestih zvečer in jo potem ob devatih ponovili, so na množico vplivali vprav senzacionalno. Zvečer ob devatih se je zbralo v Vegovi ulici do 8000 ljudi. Tudi materialni uspeh je bil za fante zadovoljiv.

Predstave akrobatov se nadaljujejo vsak dan zvečer in so stalno dobro obiskane. Vsak večer prihajajo fantje z novimi, vedno težjimi točkami na dan.

Maske proti strupenim plinom

Ljubljana, 1. septembra.

Na jutrišnji občinski seji bo na dnevnem redu tudi poročilo finančnega odseka o nabavi mask proti strupenim plinom, ki jih potrebujejo poklicni gasilci. Poklicni gasilci so imeli že do sedaj maske proti strupenim plinom, vendar pa te niso bile neodvisne od zunanjih vplivov, medtem ko nove bodo. Opremljene bodo namreč s kisikovimi štrambami, tako da more gasilec, opremljen s tako masko, vztrajati tudi dve uri sredi strupenih plinov. Gasilci potrebujejo take maske, kadar se pri požaru razvijajo strupeni plini, to je n. pr. kadar gori kakšna tovarna, se vnamejo razne kisline ter druge kemične snovi. Zaenkrat je finančni odsek sklenil, da dobe gasilci štiri maske proti strupenim plinom. Vsaka maska velja približno 2000 dinarjev. Ker stroški za nabavo teh mask niso vsi v rednem proračunu, mora o njih sklepati občinski svet, kar se bo jutri zgodilo in bo nabava teh mask najbrže tudi potrjena.

Sodne deložacije

Ljubljana, 1. septembra.

Pri okrajnem sodišču je bilo letos vloženih že 720 stanovanjskih odpovedi, ki v prvi vrsti zadevajo siromašnejše ljudi. Doselej je bilo na podlagi pravočasnih odpovedi izvršenih 61 prisilnih deložacij z intervencijo mestnega magistrata. Ta teden je na dnevnem redu devet deložacij. V ponedeljek so bile izvršene tri deložacije in sicer ena na Poljski cesti v bližini mestne klavnice, kjer so deložirali rodbino nekega čevljarkega mojstra. Rodbino je mestni magistrat začasno spravil pod streho v ogrevanico poleg mestne klavnice. V Hrenovi ulici pa sta bili tudi v ponedeljek izvršeni dve deložaciji. Danes, v sredo, bodo izvršene štiri, a prihodnje dni še pet deložacij. Nekatere stranke bodo našle zavetje pri prijateljih in sorodnikih ter bodo pohištvo shranile v skladiščih. Druge stranke pa bodo najbrže ostale na cesti brez strehe.

Kaj bo danes

Jakepičev paviljon: Razstava umetnic. Velesejska razstava. Union: Film »Skalec«: »V kraljestvu Zlatorog«. Ob 17 in 20.

Nočna služba imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in mr. Bakartič, Sv. Jakoba trg 9.

● Ljubljanske ljudske šole se začno 10. septembra. Ministrstvo prosvete je odobrilo, da se šolski prostori osnovnih šol v Ljubljani oddajo na razpolago kot prenočišča posetnikom slavnosti odkritja spomenika kralja Petra I. Osvoboditelja. Radi tega odreja kr. banska uprava, da se prične redni pouk na osnovnih šolah v Ljubljani dne 10. septembra. Šolska maša naj bo poljuben dan poprej.

● Kongres jugosl. plinarov se bo vršil ob 2. do 5. t. m. v Ljubljani. Na kongresu, ki se ga bodo udeležili tudi češki in poljski gostje, bo 12 predavanj. Dne 4. septembra ob 5 popoldne se bo v dvorani kina »Ljubljanski dvor« vršilo predavanje o produkciji plina in njegovi uporabi v gospodinjstvu in obrti. Vstop je brezplačen.

FOTOMATERIJ!

Vse fotopotreščine dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Zahtevajte cenik!

Kulturni obzorje

Spominu Nikolaja Gumiljeva

Pred nekaj dnevi je minilo deset let od krvavega dogodka, ko so boljševiki v čisti kleti s revolverjem strelom odtrgali nit življenja enemu med najzbranejšimi in najtalentiranejšimi v ruski književnosti dvajsetega stoletja, pesniku Nikolaj Gumiljevu. Grozote tistih dni so s krvjo zapisane v analizi ruske literature. Razen že omenjenega Nikolaja Gumiljeva je Rusija v avgustu leta 1921 izgubila še enega pesnika, avtorja »Dvanajstletja«, Aleksandra Bloka. Dne 11. februarja letnega leta je na Puškinovih svečanostih smelo izrekel drzne besede proti duševni nesvobodi, ki je zavladala z revolucijo. Blok je ljubil Rusijo. Zato ga je boljševistični režim bolel v dno erca in ga ni mogel več prenašati. Tri tedne pred Gumiljevimi je odšel.

Leta pred svetovno vojno pomenijo med mladimi v ruski književnosti boj proti simbolizmu, ki se je bil iz Francije prenesen globoko usidral. Njegov največji idejni nasprotnik je bil Gumiljev. Da bi ga v korenu zatrl, je organiziral borbeni pokret in posebno šolo akmeistov. Pri tem delu mu je pomagala cela vrsta mladih ruskih pisateljev in pesnikov, tako: Sergij Gorodcevič, Ana Ahmatova, Osip Mandelstam, Georgij Adamovič in še nekateri. Solidno delo Gumiljeva, ki je rodilo precej asdu, je prekinila revolucija.

Cilj akmeizma je bil, da uduši simbolistično meglenost izražanja, ki je prešla že v manjino in so pesniki tekmovali med seboj, kateri bo napisal bolj nerazumljivo pesem. Najostrejši poborniki simbolizma v onih letih so bili Vjačeslav Ivanov,

● Prebivalstvu Spodnje in Zgornje Šiške! Dne 6. septembra bo Ljubljana odkrila našemu narodnemu osvoboditelju kralju Petru Velikemu spomenik. Podpisana društva iz Spodnje in Zgornje Šiške so na svojem sestanku 24. avgusta spoznavno sklenila, da se udeležijo te proslave v skupni povorki — v kolikor ne bodo njihovi člani v krajih pridržani matičnim društvom. Zato vabimo tudi ostalo občinstvo Spodnje in Zgornje Šiške, da se priključi naši povorki, ki bo korakala pod skupnim imenom »Šiške«. Da bo povorka slikovitejša, naj nastopijo udeleženci po možnosti v narodnih nošah in to peš, na konjih ali v skupinah na lepo okrašeni vozovih. Konji pa morajo biti mirni in neplašljivi, da se ne pripeti kaka nesreča. Jahači v narodnih nošah, ki nimajo konj, se lahko zgledajo v knjižnici Čitalnice na Celovski 61 od 6 do 8 zvečer. Zbirališče vseh udeležencev v nedeljo ob pol 9 pred gasilskim domom v Spodnji Šiški, odkoder odkoraka povorka točno ob 9 proti mestu. Prebivalstvo Spodnje in Zgornje Šiške, pokaži se! — Ciril in Metodova družba, moška in ženska podružnica; Čitalnica; ZSK Hermes; Katoliško prosvetno društvo; Sokolsko društvo v Spodnji in Zg. Šiški; Društvo strojevodij; Prosvetno društvo »Vodniki« v Zgornji Šiški; Društvo za zgradbo sokolskega doma.

● Spored koncerta v stolnici, dne 7. septembra 1931 ob 11 dop., ki ga izvajata msgr. Stanko Premrl (orgle) in g. K. Rupel (gosl.). 1. Büsser: Slavostna koronacija (orgle); 2. a) Hochreiter: Molitev, b) Ocvirk: Jutranjica, c) Premrl: Fuga (orgle); 3. Bach: Cakona (gosl.); 4. Canestrari: Allegretto festoso (orgle); 5. »Daj nam danes naš vsakdanji kruh« (gosl. in orgle); 6. Tome: Slavostni postljudi (orgle).

● Tujski promet v avgustu. V mesecu avgustu je prišlo v Ljubljano skupno 5253 tujcev, vendar pa je treba od teh odšteti 185 Ljubljancev. Iz ostale Slovenije je prišlo v Ljubljano 2134 obiskovalcev, iz Zagreba 207, iz ostale savske banovine je prišlo 318, iz Belgrada jih je prišlo 168, iz ostalih banovin jih je prišlo 474. Iz Čehoslovaške je prišlo v Ljubljano 232, Rusov 14, Avstrijev 576, Nemcev 231, Madžarov 44, iz Italije 348, iz ostale Evrope 253, iz Amerike 60, iz Afrike 1, iz Azije 8. Po 1 dan je ostalo v Ljubljani 1321 tujcev, po 2 do 8 dni 3619, po 8 do 14 dni 280, nad 14 dni 55 in nad 4 tedne 8.

● Čehoslovaška doplovnica škola v Ljubljani zve z dvorile pp. rodiče, aby privleli své děti k zápisu, který se koná 3. a 4. t. m. od 4—5 hod. odpol. ve školní místnosti Mladiky, Bleiweisova c.

● Stanodajalec za čas kraljevega tedna se naprošajo, da se v izogib event. neprilikom točno ravno po naslednjih navodilih stanovanjskega urada velesojma: 1. V slučaju začasně odsotnosti stanodajalec je pritrđiti na vrata listek z označbo časa zopetne vrnitve. 2. Stanodajalec, ki odda stanovanjskemu uradu javljamo prenočišče iz kateregakoli nujnega razloga sam brez njegove vednosti, mora to nemudoma javiti stanovanjskemu uradu velesojma na glavnem kolodvoru (telefonska šte. 2720). 3. Če se stanodajalec izseli prej ali pozneje nego je označeno na stanovanjskem listku, mora stanodajalec to nemudoma javiti stanovanjskemu uradu velesojma. Ker bo veliko tujcev prispelo v Ljubljano z nočnimi vlaki, lahko stanodajalec prinese v stanovanjski urad tudi ključne veznihi vrat, na katerih mora biti privezan listek s točnim imenom stanodajalec ter z označbo ulice in hišne številke. Seveda prevzamejo stanodajalec vsvo odgovornost sami.

● Tečaji nemščine za šolsko mladež. Vpisovanje v sredo 2. septembra od 2—3 popoldne v predvorani Delavske zbornice na Miklošičevi c. Dvakrat na teden. Učnina 40 Din mesečno. Pouk v nadaljevalnem tečaju se prične takoj ob 3., v začetniškem pa v petek ob 2 popoldne.

● V mestni klavnici Ljubljanski se bo v četrtek dne 3. t. m. ob 15 prodajalo na prosti stojnici sterilizirano prašičje meso po 8 Din kg.

● Naraslanje zemljiških cen v severnem delu. Kakor hitro se je začela akcija, da se zgradi glavna carinarnica za glavnim kolodvorom ob Vilharjevi cesti in zlasti zadnji čas, ko so pričeli graditi carinarnico in novo projektirano Vilharjevo cesto, so cene zemljiščem v tem okolišu silno poskočile, kar za 300 in še več odstotkov. Mnoga zemljišča, ki meje tik na carinarnico ali pa ob Vilharjevo cesto, so na prodaj za velike vsote. Dočim je bil ta svet pred vojno na prodaj za malenkostne vsote, je sedaj tako drag, da ga morejo kupiti le interese ali pa spekulanti.

● Velesejem in vrtiljaki. K naši včerajšnji notici smo dobili tole poljsko: Lastnik vrtiljaka na velesejmu je g. Ivan Mihel, jugosl. državljani, ki potuje s svojim vrtiljakom samo po Jugoslaviji in prihaja že šest let na ljubljanski velesejem. Mihel je doslej vedno zadovoljil občinstvo in nima velesejske uprave nobenega razloga, da ga odkloni. Za dva vrtiljaka te vrste na velesejmu pa ni prostora, ker zavzema tak vrtiljak preveč prostora. Tako ostane tudi pri Mihlu denar v naši državi. — Tako uprava velesejma. — Mi vemo le, da je Čuden Slovenec: ali je Mihel tudi, ne vemo. Zato smo se zavezali za Čudna.

Baljmont, Annenskij, Vološin, Hippins in še nekateri, ki so imeli svojo posebno Akademijo svobode verza, proti kateri je Gumiljev tak moško nastopil. Njegova organizacija je nosila ime Čeh potov in se je v prvi vrsti borila za jasnost in vrednoto zunanje, tehnične strani (forme) v pesništvu. Zanimiva je osebnost Gumiljeva kot tudi njegovo pesniško delo. Dočim je bil v družbi zelo vpliven in je njegova beseda med prijatelji mnogo veljala, pri publiki ni bil popularen. Njegove pesmi so napisane bolj za izbrance duha ko za široko množico. Njegova lirika je svojevrstna. Strašno je bil zaljubljen v potovanja po eksotičnih predelih. Tako je obšel kos Afrike, ki je izredno vplival na njegovo obnašanje književno stvarjanje in se jasno zrcali v njegovih pesmih. Nekateri med kritiki njegovo umetnost vzporejajo z Gautierjevo. Najbolj znani pesniški zbirki Nikolaja Gumiljeva sta »Biseri« in »Ognjeni steber«.

● Iz duhovnega življenja družine. Spisala Milica Grafenauerjeva. Založila Družba sv. Mohorja v Celju, natisnila Mohorjeva tiskarna 1931. Str. 168. Cena broš. za ude 18 Din, za neude 24 Din; vez. za ude 24 Din, za neude 32 Din.

Ruski boljševizem, ki si je med drugim za dal tudi nalogo, da zatire vsako vero v ljudeh in je vero proglasil za skupno človeštva, je z nujno posledico udaril tudi družino. Kjer ni nobene vere več — pa že kakršnekoli — tam je družinsko življenje, vsaj trajno, nemogoče. Danes se po vsem svetu bje bo za družino in boj za otroke. Razumevanje družinskega življenja gine. In prav posebno gine pravo krščansko učenje družine. Da bi zmote nauke, zablude, dvome o duhovnem življenju družine razjasnila in pokazala obenem lepoto pravega družinskega življenja, zato je žena in mati Milica Grafenauerjeva spisala to

Maribor

● Načrti za novo carinarnico odobreni. Danes so dospeli iz Belgrada načrti za zgradbo nove carinarnice in stanovanjskega poslopja za carinike. Proračun je ministrstvo odobrilo v iznosu 19.500.000 Din. S tem je zagotovljena zgraditev nove carinarnice z vsemi pritlikinami in stanovanjskega poslopja za carinike, pač pa odpade tlakovanje nekaterih cest, ki so bile v prvotnem načrtu predvidene. Kakor smo že poročali, je prvotni proračunski načrt predvideval 21.500.000 Din stroškov za vsa nameravana dela, med temi tudi tlakovanje nekaterih važnih cest, predvsem Aleksandrove ceste od kolodvora do Košakov, ki je v prvi vrsti potrebna popravila. Ker se pa bodo pri gradnji carinarnice gotovo dosegli prihranki, se bodo lahko ti uporabili za tlakovalna dela, tako, da bodo mogoče prvotni načrt domalega povsem izvesti. Nova carinarnica se bo zgradila, kot smo že poročali, na Franzovem zemljišču.

● Otvoritev dramske šole. Pod vodstvom glavnega režiserja g. J. Kovčiča bodo tudi letos v gledališču odprta dramska šola. Če se bodo letos prijavili dovolj gojencev, se bodo otvorili tudi drugi letnik. Pismene prijave je nasloviti na: Joško Kovič, Gregorčičeva ulica 26-I. ali pa ustmeno vsak dan od 17 do 19 na stanovanju. Natančen spored in pričetek bosta objavljena pravočasno.

● Ljudsko gibanje v preteklem mesecu. V avgustu t. l. je bilo v Mariboru rojenih 115 otrok in sicer 53 moškega in 62 ženskega spola. Mrličev je bilo 53, 31 moških in 22 ženskih, porok 45. Posamezne župnije izkazujejo: Stolina: rojstev 69 (39 moš. in 30 žen.), mrličev 7 in porok 8. Frančiškanska: rojstev 9, mrličev 11, porok 19. Magda lenka pa rojstev 27, mrličev 31, porok 18. Evangeljska cerkev občina: rojstev 1, mrliča 2 in pravoslavna občina 2 mrliča.

● Na lipi se je obesil na prav tanki veji Anton V. iz Hoč. Pokojni je bil sicer dober fant, resen in priden. V poslednjem času se na njem opazili neko potrtost in pobitost. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano. Še pred nedavnim je nameraval za sebe in matro kupiti hišico.

● Pecenico meso. V četrtek, dne 3. septembra se bo od 7 naprej prodalo na stojnici za oprečeno meso pri mestni klavnici 250 kg govejega mesa po 5 Din in sicer na osebo največ 2 kg.

● Načrti mariborskih sportnikov. SK Zeleništari gostuje v nedeljo, dne 6. t. m. v Bjelevaru ter bo igral s tamošnjim prvkom SK Gradjanski prijateljsko tekmo. — V torek, dne 8. t. m. sta se srečala v Mariboru stara rivala ISSK Maribor I. in SK Ilirija II. iz Ljubljane v finalu za juniorski pokal Ilirije. Prva tekma za omenjeni pokal se vrši v nedeljo, dne 6. t. m. v Ljubljani. — Jesenska nogometna derby tekma ISSK Maribor : SK Rapid se bo vršila v torek, dne 8. t. m. na igrišču Rapida.

● Občni zbor mariborskega medklubskega odbora LNP se bo vršil v soboto ob 20 v hotelu »Orel«.

● Za invalide. Mestna občina nam sporoča: Uprava invalidskega doma v Maslovini sprejme 20 težkih invalidov na vzdrževanje v domu. Sprejemajo se samo popolnoma nesposobni invalidi s 100% nesposobnosti z dodatkom. V domu se jim tudi vsa potrebna nega in vzdrževanje, kakor stanovanje, hrana, obleka, postrežba in zdravniška pomoč. Za časa bivanja v zavodu dobiva invalid 233 Din 33 par mesečno, njegova siromašna družina pa sledečo podporo: žena brez otrok, 88 Din; žena z enim otrokom, 143 Din; z 2 otrokoma, 165 Din; s tremi otroci, 220 Din; dete brez matere, 143 Din; dva otroka brez matere, 176 Din, trije otroci brez matere, 220 Din; en roditelj 88 Din, a dva, 162 Din. Poleg tega dobivajo žena in otroci dnevni dodatek 3 Din. Nadalje imajo invalidi in njihovi spremljevalci pravico na brezplačno vožnjo pri sprejemu v invalidski dom.

● Mariborska Glasbena Matica gre v sezono. V petek ob 20 se prično zopet redno vaje. Ob tej priliki se sprejemajo novi člani in članice.

● Dobrota je sirota. Jožica D. iz Marenberga se potepa po mestu brez stalnega bivališča. Zadije dni je prenočevala pri neki svoji znanki. V zahvalo ji je pa izmaknila nekaj denarja. Nehvalno Josipino je policija aretirala.

● Ga že imajo. Vlomilca v barako sportnega kluba Maribor in v garderobo Sokola je mariborska policija že aretirala v osebi 20 letnega Mirka S. iz Novakovec v Prekmurju. Bil je že dolgo brez posla; rabil je obleko, pa si jo je izposodil pri sportnikih. Aretirali so ga pri izprehodu po Vetrinjski ulici. Obklečen je bil kar v ukradeni sportni dres, da je olajšal policijsko delo. Skesano je priznal oba vloma ter je romal v sodne zapore.

● SSK Maraton. Redni trening tekoatletse sekcije vsak torek in četrtek ob 20 na Livadi. Pred treningom se sprejemajo novi člani, ki imajo ve-

● Dve tatvini. Radio monter Aleksander Levenec, stanujoč v baraki na Masarykovi cesti, je prijavil, da je njegovi ženi zginila svilena ženska obleka, vredna 730 Din. Tatvine je sumljiva neka ženska, ki pozna domače razmere. — Strojnik Anton Mikuš na Viču 114 je prijavil tatvino štirih lepih zavej, vrednih 300 Din.

knjigo. Knjiga ni prepis toliko drugih takih knjig — krščanske ali nekrščanske vsebine — knjiga je resnično doživljanje v lastni številni družini, je sad mnogoletnih bojev, trpljenja in tudi velikega veselja. Za vsako dekle bo ta knjiga v mnogem novo razodetje. Vsaka nevesta bi morala to knjigo — ne samo prebrati — preštudirati bi jo morala in se živjeti v njeno vsebino. Knjiga je razdeljena na tri oddelke. Prvi govori o zakonu, o zakonski ljubezni, o zakramentu, o beli kugi, o dostojanstvu zakona. Drugi del razmotriva o vzgoji k čistosti — v zakonu in izven njega. Govori o vseh sedaj tako opisovanih zadevah: o skupnem kopanju, o modi, o laseh, pa o vzgoji volje je pri dojenčku in v razvojni dobi. V tretjem delu govori o rasti v duhovnosti. Spolna ljubezen mora biti poduhovljena, da je trajno lepa in stanovitna. Govori o polkicu, o pripravi za ustanovitev družine (predzakonska ljubezen) in nazadnje še nekaj o knjigi in berilu. Ta, to kratko očrtana vsebina že zadostno označuje važnost te knjige. Reči moramo, da je podobne doslej še nismo imeli. Pisateljica ne pridiguje, ona govori iz duše, pa ne ozkostrano, široko zgrabi, veliko svobode ljubi, toda ob načelih je neizprosna in odločna. Lahko smo veseli te knjige: prepotrebna je, dobra je. Pisateljica je kot verno vdana katoličanka knjigo pred tiskom izročila svojemu školu v presojo. Za odgovor beremo predgovor v knjigi: »Razprave, zbrane pod naslovom Iz duhovnega življenja družine in posnete iz resničnega življenja, odkrivajo skrivnostne globine in nemimljive lepote krščanske družine, ki je onim družinam, ki tvorijo mehanično skupnost brez duhovnega edinstva, nepoznana.« Tako škof dr. Gregor Rožman. Boljšega priporočila knjigi bi ne mogli želeli. Naj zaide v vsako katoliško družino, v roke dekletom in fantom.

selje do tekoatletske sportne panoge. Prijaviti se je pri načelniku J. Vidicu.

● Nesreča ne praznuje. 41 letnemu vozniku pri tukajšnji unionski pivovarni Ivanu Nogeju je šlo kolo vzpa preko leve noge ter mu jo pod gležnjem strlo. Ponesrečenega Nogeja so prepeljali v tukajšnjo splošno bolnišnico. — 22 letni Henrik Škerjanc iz Oplotnice pa se je pri sekanju drv tako močno vsekali s sekiro v levo roko, da si je presekal kite in da so ga morali prepeljati v tukajšnjo splošno bolnišnico.

● V naši podružnici na Aleksandrovi cesti 6 (Prosvetna knjižnica) lahko opravijo cenjeni inšerenti, naročniki in prijatelji našega lista vse posle, ki spadajo v delokrog uprave. Uradne ure vsak dan od 8 do 12 in od 15 do 18.

● Vetrinjska ulica je sicer že navajena na razburljive prizore, toda pretep pri belem dnevu predstavlja tudi tukaj senzacijo. Prava bitka se je včeraj nutila tu radovednežem in sicer je napadlo nekaj na videz znanih možakarjev strojevodjo Ivana V., delavca Alojzija D. in Nežo P. Zdelali so jih precej občutno, zlasti P. je dobil precej poškodb. Boju je napravil konec stražnik, ki je vročevrčnega popisal in jih razgnal.

● Lep uspeh mariborskega kolesarja. V nedeljo se je vršila v Zagrebu kolesarska dirka, start na 200 km in sicer na dirkališču v Crnomeru. Startali so najboljši dirkači iz cele države. Prvi je došel na cilj član mariborskega kolesarskega društva »Perun« g. Stepan Rozman.

● V tekstilni tovarni »Doktor in Kram« se je težko ponesrečila 21 letna delavka Ela Krameš, stanujoča na Ruški cesti 41. Padla je tako nesrečno, da je dobila težke poškodbe v križu. Prepeljali so jo v mariborsko bolnišnico.

● Mariborsko gledališče. Z ozirom na notico v »Slovenec« z dne 28. avgusta nam sporoča uprava Narodnega gledališča v Mariboru, da letošnja glasbena sezona nikakor ne bo ostala brez sodelovanja zbora. Le pri prvi operi »Zemlja smehtljaj« ne bo zbora, ker ni potreben.

Pravkar je izšel Album moderne stanovanj. opreme za leto 1931—1932 v založbi

ERMAN & ARHAR, št. Vid nad Ljubljano
Cena Din 30.—

Celje

● Seja okoliskega občinskega odbora. Prva redna občinska seja občine Celje okolica po polnem odmoru se vrši v petek 4. septembra ob 8 zvečer v sejni dvorani občinske hiše na Bregu pod predsedstvom župana g. Miheliča.

● Nekaj statistike prejšnjega meseca iz Celja in okolice. Meseca avgusta je umrlo na področju mestne občine 32 oseb in sicer 30 v javni bolnišnici in 2 v mestu, na področju okoliske občine pa je umrlo 6 oseb, torej skupaj v obeh občinah 38 oseb; rojenih pa je bilo v obeh občinah skupaj 48 otrok, tako da znaša prirastek 10 oseb. Poroki je bilo na področju celjske župnije (torej tudi obeh občin) vspega 14, na videz zelo malo. Pri tem se pa mora vpoštevati, da se veliko Celjanov poroči v drugih župnijah, predvsem v Petrovčah.

● Čevljarški prikovalni tečaj. Na praznik Marjinega rojstva 8. septembra se zaključijo v Obrtne domu čevljarški tečaj za prikovaljevanje, ubarvanje in lepljenje čevljev in ortopediko. Ob tej priliki bo tudi razstava izdelkov udeležencev tega tečaja. Ogled razstave bo brezplačen.

● Nezgode. Slapšak Leopold, 13 letni sin usnjara v okolici Sv. Jurija ob j. žel., se je igral v družbi tovarišev z dinamitnimi patronami. Otroci so vžgali eno patrono, ki je eksplodirala v smeri proti Slapšaku, ki pa je imel eno dinamitno patrono v žepu. Ta se je vnela in razmesarila dečku desno nogo nad kolonom in mu hudo poškodovala tudi desno roko. — Posestnik pri Sv. Magdaleni v občini Zibitki, 57 letni Čokl Ivan, je vozil seno domov. Med poljo pa se je voz nenadoma prevrnil na Cokla in mu zlomil levo nogo. Oba ponesrečenca se zdravita v javni bolnišnici v Celju.

● Se nekaj nedeljskega sporta. Kolesarska dirka, ki jo je priredil Klub slovenskih kolesarjev v Celju v nedeljo 30. avgusta, je potekala v zelo lepem redu. Uspeli, ki so bili doseženi, so z ozirom na jako slabo stanje ceste pravi lepi. Prevozili so 57 km dolgo progo prvi trije dirkači v sledečem času: 1. Inkret Leopold 1:41:39, 2. Zupanc Albin 1:43:47 in 3. Kajtner Franc 1:47:18.

● Občno gibanje v mestu celjskem leta 1931. V prvem polletju je bilo v mestu prostih obrti vpisanih 23, ertanih 6, rokodelskih obrti vpisanih 13, ertanih 6, koncesijoniranih obrti vpisanih 2, ertanih 3, industrijskih obrti vpisanih 4, skupno torej vpisanih obrti 42, ertanih pa 15. — Meseca julija in avgusta je bilo vpisanih prostih obrti 5, ertanih 4, rokodelskih obrti vpisanih 4, ertanih 0, koncesijoniranih obrti vpisanih 3, ertana 1, in vpisana 1 industrijska obrt, skupaj vpisanih obrti 13, ertanih 5.

Šoštani

Vlom. Od 24. do 30. avgusta se neznani po-nočnjaki vlomili v kopalnice ob Paki, last gosp. Kocjaska. Odnesli so nekaj kopalne obleke in drugih manjših predmetov, poleg tega pa so s sekiro močno poškodovali sprednjo leseno steno. Storičce zasleduje orožništvo.

Tombolo priredi tudi letos tukajšnje Prosvetno društvo. Vršila se bo na šmihelsko nedeljo 27. t. m. pred Slomškovim domom. Glavni dobitki: telica, voz premoga, kuhinjska oprava, več vrše pisnice itd.

Umrli so v avgustu: Roza Kristavčnik, Bora Bratulič, Anton Babič, Antonija Strucman, Franc Woschnagg, Marija Popresek, Krista aKtič. — N. v m. p.

Laško

V nedeljo 30. avgusta se je vršilo v šoli prav lepo kmetijsko zborovanje, ki so ga priredile kmetijske podružnice Sv. Krištof in Laško. Dr. Jerina je govoril kako vzgajati plemensko živino. G. Zupan km. referent o pridelovanju in čiščenju žita. G. Milos Levstik iz Celja pa je govoril o obratnju, spravljanju in razpošiljanju sadja in o pravilnem izdajanju sadjeva. Predavatelji so želi za svoja predavanja od številnih poslušalcev vsestransko priznanje.

Zagorje

Vsakoletni sejem, ki se je vršil v soboto, je bil alabo obiskan, seveda, denarja ni. Živine je bilo precej, kupcije pa ni bilo mnogo.

Sport. Tukaj se je vršila v nedeljo nogometna tekma juniorjev SK Hrastnik med SK Zagorje. Rezultat 1:2 v korist Zagorjanom.

Znižanje plače. V ponedeljek je bila prva plača delavcev, ki je bila za 7% nižja kot prejšnje. Kakšna je bila, ni treba še posebej omenjati, le toliko naj se pove, da po človeško ni mogoče več živeti srednje veliki delavski družini s 400 do 600 Din mesečno.

Dnevna kronika

† Mornariški superior Karel Kokolj

Ljubljana, 1. septembra.

Dne 1. septembra 1931 ob 9 je umrl prejšnji mornariški superior v pok. mstr. Karel Kokolj. Rojen je bil 8. novembra 1865 na Pohorju v Halozah. V mornarici je bil posvečen 6. julija 1890. Najprej je deloval kot dušni pastir v raznih župnijah na Primorskem, nato pa je stopil v vojaško službo avstrijske mornarice, kjer je izredno hitro napredoval in dosegel čast mornariškega superiora. Pokojni je bil pri moštvu in pri častnikih izredno priljubljen ter se je vedno pokazal navdušenega Slovenca. Rajni gospod superior je bil dober govornik in zaradi svojega zdravega humorja poved priljubljen.

Duhovnim sodelavcem ga toplo priporočamo v memento. — R. I. P.

Odkritje spomenika kralju Petru v Ljubljani

Cetrinška vožnja: Z odlokom ministra za promet M. S. br. 22.219 je veljavnost vozne olajšave podaljšana na dneve od vsega 4. do vsega 10. septembra in razširjena na vso državo. Način izdaje teh legitimacij po odobru za postavitev spomenika v Ljubljani ostane isti kakor doslej za vse kraje dravske banovine in sosednih okrajev do Zagreba in Karlova. Udeleženci iz krajev izven dravske banovine pa si morejo preskrbeti legitimacije ali potni list, kjer prebivajo, ali pri zastopstvih Putnika v Zagrebu, Splitu, Sibeniku, Sarajevu, Dubrovniku, Novem Sadu, Subotici, Velikem Bečkerek, Belgradu, Osijeku, Vrnjačici, Banju na Sasi ali pa neposredno pri odobru v Ljubljani. — Kongresni trg 1-II, če vpošljejo istočasno z naročilom po 2 Din za vsako naročeno legitimacijo, bodisi v gotovini, bodisi v znakah in priložijo tudi potrebne znanke za pošiljatelj legitimacijo. Lahko pa tudi naročnik zahteva na pošti bianco-položnico poštne hranilnice, katero izpolni z naslovom »Odobru za postavitev spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani, Kongresni trg 1-II« in s številko ček. računa tega odobru 14.673; od pošte potrjeno položnico pa priloži svojemu naročilu, nakaž mu bodo legitimacije takoj odposlane.

Kresovi. Na predvečer slovesnega odkritja spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani dne 6. septembra se bo v Ljubljani otvorila vrsta svečanosti s slavnostno bakljado po mestu in z razsvetljavo vsega mesta. Dne 5. sept. ob 20 (8 zvečer), ko bo zažarel v svitu nebroj luči starodavni ljubljanski Grad, se bo raz njega razlegala daleč v okolico ljubljane slavnostna fanfara in znamenje pričetka slavnosti. Fanfara bo prenašala radio po vsej državi. Tedaj naj bo po vseh krajih po starem slovenskem običaju ta znak prevzet od vrha do vrha, kjer naj zadore daleč vidni kresovi, znamenje veselja in radosti.

Torej 5. septembra ob 20 na vse vrhove in faleže vidna mesta kresove.

Vožnja v Ljubljano in povratek. Dosedaj je prišlo na 20.000 prijav za železniško vožnjo v Ljubljano k odkritju spomenika dne 6. septembra. Ogromno število jasnih prič, kako je prebivalstvo pravilno razumelo veliki pomen tega dogodka. Prijave pa še vedno prihajajo. Jasno je, da bo pri takem številu udeležencev naval na železnice velik in bodo mogle slednje zmagovati ves promet le tedaj, če se bodo vsi udeleženci točno ravnovali po navodilih, ki bodo vsi dnevi objavljena v časopisih. Za sedaj moramo še objaviti, da bosta vozila iz Maribora dva posebna vlaka, na katera bodo najbrže imele priključek tudi stranske proge. Poseben vlak bo vozil tudi iz Trbovelj, od koder se je prišlo 1600 udeležencev. Za povratek bo tudi poskrbljeno in bodo vozili dne 6. septembra med 10 in 11 zvečer iz Ljubljane posebni vlaki v vse smeri, tako da bo vsakomur omogočena adrežba pri odkritju, ne da bi imel prekomernih stroškov s prenočevanjem.

Železniška uprava je tudi odredila, da se morejo kupiti polovične vozne karte na podlagi legitimacij za vožnjo v Ljubljano k odkritju tudi že v predprodaji, tako da ne bo posebnega navala tik pred odhodom vlakov in da ne bi vsled tega nastale zamude. Poslužite se zato v čim večji meri te predprodaje, ker s tem tako sebi kakor tudi železniški upravi pomagata.

Odobru za postavitev spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani, Kongresni trg 1-II.

Koledar

Sreda, 2. septembra: Stefan, kralj; Maksima, mučenica.

Novi grobovi

† V Komendi je 1. sept. po težki bolezni umrla gđ. Mica Završan iz ugledne Završane družine, svakinja bivšega n. poslanca g. Jan. Strijana. Pogreb naj bo v četrti, 3. t. m. ob 9 dopoldne v Komendi. Svetila ji večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Ostale vesti

— Oglasna naročila za prihodnjo nedeljsko slavnostno številko naj izvolijo oddati cenjeni inserenti kolikor mogoče takoj, najkasneje pa do petka popoldne. Za lepo opremo oglasa in namestitvev istega na zaželenem prostoru moremo poskrbeti le tedaj, če se z oddajo oglasa ne čaka do zadnjega dne. Prosimo torej, pravčasno!

— Poslužite se takoj položnic, ki jih je včeraj dopočlala naša uprava vsem rednim poštanim naročnikom. Poleg naročnine za september naj vsak poravnata tudi morebitni zastanek. Z rednim plačevanjem naročnine nam omogočite zadostiti velikim obveznostim, ki jih imamo v tiskarni.

— Ilustracije Štev. 9. izide danes popoldne kot slavnostna številka naj izvolijo oddati cenjeni inserenti kolikor mogoče takoj, najkasneje pa do petka popoldne. Za lepo opremo oglasa in namestitvev istega na zaželenem prostoru moremo poskrbeti le tedaj, če se z oddajo oglasa ne čaka do zadnjega dne. Prosimo torej, pravčasno!

— Polovična vožnja brezposelnih. V službenih novinah kraljevine Jugoslavije št. 107 od 31. avgusta 1931 je objavljen »Pravilnik o nižani vožnji nezaposlenih delavcev na železnih in parobrodih v državni eksploataciji za 50%«. Objave bodo izstajale javne borze dela.

— Sestanke perutinarjev v Ljubljani. Kmetijska družba v Ljubljani prireja dogovorno z kr. bansko upravo, oddelek za kmetijstvo sestanke

vseh perutinarjev, ki se bo vršil v ponedeljek, dne 7. septembra ob 10 v društveni dvorani v Ljubljani, Novi trg 3. Namen sestanka je, določiti nadaljnje smernice za večje pospeševanje te prevážne panoge, predvsem med našim kmečkim ljudstvom. Uvodoma bo kratko predavanje g. inž. Abseca o standard štajerske rjave kokoši. Dalje smernice za pospeševanje perutinarstva na kmetih. Končno se bodo razpravljala razna važna vprašanja, ki se tičejo unne reje teh prekrivnih domačih živali. Na sestanku so vabljeni vsi perutinarji, ki se pečejo praktično z rejo perutnine, ne oziroma se na to, ali pripadajo k temu ali drugemu društvu. — Ta poziv velja tudi kot vabilo.

— Poštinska prostost Jugoslovanskega učiteljskega združenja. Z ministrskim odlokom je izmenjen naziv pravil učiteljskega združenja na »Pravila Jugoslovanskega učiteljskega združenja«. Ker je uživalo Učiteljsko združenje na osnovi posebnega zakona ugodnost poštinske prostosti, in tudi pod izpremenjenim nazivom pravico, rabiti zakonito ugodnost poštinske prostosti za pošiljke, ki si jih pošiljajo v medsebojnem prometu in po službenih poslih uprava združenja in njeni pododbori. Poštinska prostost velja za navadna pisma, priporočene pošiljke, vrednostne pošiljke, pakete in tiskovine.

— Potres. V Retečah pri Šk. Loki smo dne 29. avgusta čutili potres ob 16.57. Dva trda, močna sunka sta sobo zazibala.

— Posetnikom velesejma in udeležencem prihodnjih svečanosti v Ljubljani priporočamo novi načrt mesta Ljubljane. Izborni je sestavljen in risan v petih barvah. Vse ulice, ceste in trgi so v načrtu jasno razvidni, tako tudi javna poslopja, politični in vojaški uradi, cerkve itd. Cene so sledeče: načrt s seznamom ulic velja 20 Din; nalepljen na kartono s seznamom 35 Din; nalepljen na platno v žepni obliki s seznamom 45 Din; na platnu s padicami s seznamom 55 Din. Seznam ulic 5 Din. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— V Službenem listu kralj. banske uprave dravske banovine št. 51 od 1. septembra t. l. je objavljen »Zakon o glavnem prosv. svetu«, dalje »Zakon o prejembah in dopolnitvah v zakonu o ureditvi Državne hipotekarne banke«, »Pravilnik o kovanju zlatnikov in dajanju v promet«, »Pravilnik o zaposlovanju oseb, zaščitenih z invalidskim zakonom«, »Popravek k odredbi o osrednji šoli za policijske izvršilne uslužbence«, »Izpremembe v stavežu drž. in banovinskih uslužbenec« in »Razne objave iz »Službenih novin«.

— Opozorilo na oglašitve Jos. Ivančič. — Gospodinjska šola šolskih sester v Eggenbergu pri Gradcu, Georgigasse 84. najmodernejše urejena, nudi deklicam nad 14 let starosti obsežno gospodinjsko naobrazbo za samostojno vodstvo gospodinjstva. — Prvovrstna oskrba. — Zmerna penzija. — Prospekte pošilja predstojništvo.

— Ant. Rud. Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru. Vpisovanje ustmeno ali pismeno v Slovenski ulici 7, poleg trgovine Wögerer, od 8 do 12 in od 2 do 7. Šolski programi brezplačno! — Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.

— Pri zastrupljenih, ki jih povzroči pokvarjena hrana, dalje alkohol, nikotin, morfijs, kokain in opij, je uporaba naravnega »Franz-Josef« grenčice zelo važna domače sredstvo. Zdravniški strokovni spisi navajajo, da pri zastrupljenih s svincom »Franz-Josef« voda ne le naglo odstrani najbolj trdovratno zaprtje, marveč tudi učinkuje kot specifično protisredstvo. »Franz-Josef« grenčice se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Novo mesto

Naše mesto dobiva ravnokar nove ulične napisne tabele, ki se kaj lepo odražajo na hišnih zidovih. Tako bo izvedeno novo poimenovanje ulic in cest v smislu zakona iz februarja 1930.

Mestni okoliš novomeški obsega davčni občini Novo mesto in Kandijo, ter ima sedaj 5 trgov, 31 ulic, 15 cest, 3 poto in 1 stezo. »Na šančah« ni nobene številke, jih je pa »Na mestnih njivah« 6. Največ števil ima Trg Kraljeviča Petra (33), Prešernova ulica (20), Ljubljanska cesta (38), brez števil sta školova in dr. Vavpotičeva ulica. Kandija kot samostojni kraj je izgubila; na njo bo spominjala Kandijška cesta (9 števil), druge njene ulice nosijo imena mož: Prešerna, Reslaja, Šukljeta, Trdine in dr., ceste pa so poimenovane po krajih Račovo, Smihel, Zagreb.

Cerkveno spada občina Novo mesto, v mestno župnijo novomeško, poleg tega še tudi v Prečno (32 hiš) in Smihel (148 hiš).

Ob letošnjem ljudskem štetju so našli v vsej novomeški občini 831 družin z 4045 osebami (m. 2024, ž. 2021).

Vrhnika

Vrhnici znanjo dobro zbirati cene mesu. Vsak teden zakolje kdo kako goved in prodaja meso veliko ceneje kakor mesarji. Tako so ljudje sami zbili ceno mesa od 16 na 12 in 10 Din.

Jesen je tu, dela pa vedno manj. Tako se sliši, da bo tovarna z usnjem K. Pollaka popolnoma ustavila koncem tedna obrat in bo še tista peščica 25 najbolj potrebnih delavcev brez kruha čez zimo.

Zlobnih rok zlikovskih je tudi pri nas vedno dosti. Pretekli dne so ponoči postavili voz sredi potoka, uničili reklamno desko in prenesli obrtno desko na čisto drugi konec Vrhnike. To se je že večkrat ponavljalo in bi bilo dobro, ko bi prišli orožniki tej zadevi do konca.

Krško

Ker se obhaja Angelska nedelja prvo v septembru (letos 6. septembra), je običajni romarski shod pri tuk. romarski cerkvi ev. Rozalije to nedeljo. Na predvečer je ob 6 pridiga in litanije, v nedeljo služba božja ob 6 in 10.

Vinske gorice — v kolikor jih ni pobila toča — kažejo najlepše. Če nam Bog da toplo sonce še v novem mesecu, bo pridelek prvovrsten. Imamo pa v krški okolici še precej stare zaloge. — Zelo dobro nam je storila v preteklem letu Centralna vinarna v Ljubljani, ki je pod vodstvom njenega ravnatelja g. dr. Joža Basaja in poslovdote tuk. domaćina g. Janeza Levčarja s ceno nakupila in tudi že prodala kar peto večino krškega cvika. Upamo, da se gospoda in z njima še drugi stari in novi odjemalci oglašijo tudi letos. Saj cene so zmerne, pridelek priznani dober, ljudje pa za kupčijo dostopni kot je, n. pr. mogel po presledku mnogih let znova ugotoviti lanske leto g. Mejač ml. iz Komende, ki je istotako kupil v tuk. okolici precejšnji kvantum lanskega vina.

Novodobna prehrana

V ponedeljek in torek sta priredila g. M. Humek in njegov hčerka gospodinjska učiteljica Stefanija Humek na velesejmu v paviljonu »G«, kjer je nameščena zelenjadna razstava, poučno predavanje o novodobni prehrani, zlasti o tem, kako je razno zelenjad okusno pripraviti za uživanje v surovem stanju.

Iz uvodnega predavanja g. Humeka, ki se že dlje časa peča s to zadevo in na ta način zdravi svojo dolgoletno bolezen v prebavilih, posnamemo tebe misli: V človeški prehrani se vrši po vsem svetu nekaj preobrat, revolucija. To gibanje ni morebiti, kakor nekateri trdijo, moda ali kaprica posameznih čudakov in posebnosti, ampak rezultat spoznanja, da je dosedanja človeška hrana, posebno običajna hotelska in gostilniška hrana, v marsikaterem ozirom pogrešena in za človeško zdravje neprimerna. To spoznanje ima znanstveno podlago in tega gibanja, ki se naglo širi po vsem svetu, ne bodo zavirali še tako zakrknjeni starokopitneži niti se ne bo ustavilo pred raznimi gospodarskimi ureditvami, ki so v dijametralnem nasprotju s njim. To je res prava revolucija, ki je omajala vse temelje, na katerih stoji dosedanja človeška prehrana, čeprav se zde ti temelji še tako utrjeni in skozi sto in stoletja preizkušeni. Kar je bilo doslej na vrhu, bo odselej spodaj, kar je bilo dolga stotletja za najboljšo, se je izkazalo v luči vede za najslabše.

Posebno v štirih stvarah se razlikuje novodobna prehrana od dosedanje, in sicer: 1. Težiče vse dosedanje prehrane je bilo v mesu, danes je težiče v sadju in zelenjavi. 2. Doslej je veljalo načelo, da je treba dovajati organizmu posebno mnogo beljakovin, in sicer živalskega izvora (do 120 gr. na dan), danes je dokazano, da povprečni človek lahko izhaja na dan s 30–40 gr. beljakovin, ki naj bodo po možnosti rastlinskega izvora. 3. Dosedanja pretežno mesna in močna živila so kislinotvorna in zato škodljiva, rastlinska (zelenjadna) živila pa so pretežno lugotvorna in torej tudi zaradi tega bolj prikladna. 4. Dosedanja kuhinja je večino živil pokvarila z dolgotrajno kuho, praženjem in z raznimi dražili, po novem pa se živila uživajo največ v svojem prirodnem stanju, torej surova. Kar se mora pa obdelati z vročino, se obdelata tako, da se po možnosti ohranijo v jedge vse snovi in sile, ki jih je sonce nasnovalo v njih.

Po novem razporeditvi človeška živila po njih vrednosti v dve skupini, in sicer v glavna in dodatna živila. Temelj glavnih živil je sadje in zelenjad po mleko. Ta živila izpolnjujejo krompir in izdelki iz žita (kruh in močnata jedila), sladkor (med) in razne tolače (zlasti rastlinske in surove maslo). K dodatnim živilom spadajo pa meso, jajca, sir itd. Ta živila

Z jesenskega velesejma

Zanimanje za letošnjo jesensko razstavo postaja dan za dnem večje. Kako zelo se zanimala vsa dežela zanj, je razvidno iz velikega obiska in zlasti moramo poudariti, da se tudi naši šolski voditelji in učiteljsko zavedajo velikega vzgojnega pomena razstave. Včeraj je obiskala velesejem celavrska šola in prosvetnih organizacij. Iz vse dežele in ostalih delov države prihaja vedno več obiskovalcev in tudi iz inozemstva. Veliki uspehi ljubljanskega velesejma, ki je danes prvi v državi, kar moremo trditi brez lokalnega patriotizma, seveda ne dajo miru drugim. Pravijo, da ima ljubljanski velesejem čisto lokalni značaj. Pravilo je sicer podpiranje lokalnega značaja, toda vsi drugi velesejmi se morejo z isto pravico nazivati lokalni. Sloves ljubljanskega velesejma pa gre tudi preko mej države mogoče v večji meri kot sloves zagrebskega, najmanj pa v isti meri. Kako za malo nas smatra Zagreb, je razvidno iz dejstva, da Ljubljano navajajo za Zagrebom in Osijekom. Razumemo ta lokalni patriotizem, ki pa ni objektivni.

Ni pa samo zanimivo, da so se otvorile istega dne (29. avgusta) vse tri razstave: Ljubljana, Zagreb in Osijek, kot pišejo zagrebski listi. Nerazumljivo se nam to pisanje zdi zaradi tega, ker ne moremo priznati Zagrebu prvenstva v določanju termina velesejma. Prvič je bil termin letošnje jesenske razstave v Ljubljani razglašen že decembra. Zagreb pa je določil svojo otvoritev šele v februarju. Drugič pa so jesenske razstave bile vedno zadnje dni avgusta, odnosno 1. septembra. Čemu torej zahteva Zagreb nepravilno prvenstvo?

✱

Razdelitev izvoznega kontingenta prašičev. V trgovinski pogodbi z Avstrijo smo dobili kontingent 21.000 pršutarjev po izjemni carini 18 zlatih kron za 100 kg. Sedaj je kmetijsko ministrstvo razdelilo ta kontingent na te-le banovine: dravska 3000 komadov, donavska 5000 kom., za savsko in ostale banovine 13.000 kom. Špeharji so prosti uvozne carine, če tehtajo na Dunaju 125 kg, torej morajo na odhodni postaji tehtati 137–140 kg vsak komad posebej tehtan.

Borza

Ljubljana, 1. septembra.

Denar

V današnjem deviznem prometu so ostali tečaj v glavnem neizpremenjeni. Promet je bil srednji. V vseh zaključenih devizah je intervenirala Narodna banka.

Ljubljana, Amsterdam 2284.13–2290.97, Bruselj 789.49–791.85, Curih 1102.65–1105.95, Dunaj 796.10–798.50, London 275.33–276.15, Newyork 5651.08–5668.08, Pariz 222.07–222.73, Praga 167.71 do 168.21, Trst 296.27–297.17.

Zagreb, Amsterdam 2284.13–2290.97, Dunaj 796.10–798.50, Bruselj 789.49–791.85, Milan 296.27 do 297.17, London 275.33–276.15, Newyork kabel 5662.08–5679.08, ček 5651.08–5668.08, Pariz 222.07 do 222.73, Praga 167.71–168.21, Curih 1102.65–1105.95.

Belgrad, Amsterdam 2284.13–2290.97, Bruselj 789.49–791.85, Curih 1102.65–1105.95, Dunaj 796.10–798.50, London 275.33–276.15, Newyork 5651.08–5668.08, Pariz 222.07–222.73, Praga 167.71 do 168.21, Trst-Milan 297.27–297.77.

Curih, Belgrad 9.06, Pariz 20.14, London 24.97, Newyork 513.50, Bruselj 71.575, Milan 26.88, Madrid 46.10, Amsterdam 207.125, Berlin 121.85, Dunaj 72.18, Stockholm 137.55, Oslo 137.35, Kopenhagen 137.35, Sofija 8.725, Pariz 15.21, Varšava 57.50, Budimpešta 90.025, Atene 6.65, Carigrad 2.4325, Bukarešta 3.0575, Helsingfors 12.90.

Dunaj, Dinar notira (deviza) 12.5425.

Vrednostni papirji

V današnjem prometu je bila tendenca za vojno škodo slabšaja in so njeni tečaji popustili. Promet je bil znanen. Dolarski papirji so ostali v glavnem neizpremenjeni. V bančnih delnicah so

naj bi se uživala poredko in po matem. Brez kakršnekoli škode lahko tudi popolnoma izostanejo.

Sadje in zelenjad v zvezi z mlekom je temelj naših živil. Zato je važno, da uživamo ta živila v takem stanju, kakor nam jih nudi priroda — torej kolikor mogoče presna, nekuhana in neizkušena. O sadju ni treba govoriti. Vsako ve, da je v svežem stanju najbolje. Manj znano pa je, da se lahko uživa surova, primerno pripravljena esoka zelenjad razen krompirja, stročnice in šparglja.

To prav za prav ni nič novega. Saj ljudje že od pamtiveka uživajo razne solate, zelje, kumare, redkev, čebulo itd. surove. Prav tako užijata je vsaka druga zelenjad, ki smo jo vajeni uživati sedaj le kuhano. Treba je pri tem upoštevati le sledeča pravila:

1. Vsa ta za uživanje v surovem stanju namenjena zelenjad mora biti sveža in ne sme biti gnojena z gnojnicjo, zlasti pa ne s stranišnim gnoj. Najprikladnejši gnoj za tako zelenjad je gnoj kompost ali mešanec.

2. Pred uporabo je treba zelenjad temeljito in zanesljivo osušiti. V to svrhu naj se namaka 1 uro v slani vodi (na liter vode en žlico soli) in potem jo je večkrat splakniti v tekoči, čisti vodi in nekoliko obušiti.

3. Vsako zelenjad je treba pred uživanjem primerno zdrobiti. Listnato zelenjad (zelje) in zelenjadno plodove (paradižnik, kumare) zremo na skobelniku ali pa z nožem. Korenasto zelenjad (korenje, pesa, koleraba) pa nastrgamo na strganiku v kašnato ali zmeljemo s posebnim strojem v zrnatno obliko.

4. Tako pripravljeno zelenjad moramo primeroma zabeliti z oljem, citronovim sokom itd. (brez soli).

5. Zelenjadno jed je treba končno tudi za oči prijetno prirediti, preden jo postavimo na mizo.

Iz novodobne prehrane so izključena vsa dražila, in sicer alkohol, kava, čaj, kakao, čokolada, vse tujezemske dišave, kis in vse druge pikanterije. Sol naj se uporablja kolikor mogoče malo, 5 gr. (pol kavine žličke) na dan in osebo je čez in čez dovolj.

Glavno pravilo pri novodobni prehrani je: Surovo sadje in zelenjad je glavno, kuhana jed postrojsko! Nekaj kuhane samo opoldne, zjutraj in zvečer pa le surovo!

Po teh teoretičnih pojasnilih je gđ. Humečkova razkazala material, iz katerega hoče pridelati surov obod in pa stroje ter druge pripomočke, ki so v to svrhu potrebni. Nato je pokazala, kako se priredi nekatera zelenjad za uživanje v presnem ali surovem stanju.

Ker je zanimanje za ta način prehrane veliko, bosta prireditelja predavanje ponovila istotam tudi še danes ob 16.

bili običajni zaključki po neizpremenjenih tečajih. V industrijskih papirjih je bilo nekaj več prometa. Osješka Sečera se je uvrstila od 205 na 212. Trboveljska je popustila od 220 na 217. Med paroslovni družbami je bila zaključena Dubrovačka po neizpremenjenem tečaju 300.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 80 bl., 7% Bler. pos. 70 bl., Celjska pos. 150 d., Lj. kred. 120 d., Prastidiona 950 d., Kred. zav. 195 d., Vevče 120 d., Stavna 45 d., Ruše 125 d.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 72–74, agrarji 40–42, vojna škoda ar. 332–333.50 (333, 337), kasa 332–333.50 (334, 333, 337), 12. 338–342 (340), 8% Bler. pos. ar. 78–79.50 (78.50), kasa 78–80 (78.50), 7% Bler. pos. ar. 68–69 (68), kasa 68.50–69.50 (68.50), 6% begl. obv. 50.52.50 (52, 54).

Bančne delnice: Hrvatska 50–60, Kredita 121–126, Union 150–155 (150), Guo 67–68 (67), Lj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Obrtna 36 den., Prastidiona 957.50–965, Srbska 190–191 (190), Zemaljska 115–116 (115). — Industrijske delnice: Nar. sum. 25 d., Našice 750 bl., Danica 65–70, Drava 212–220 (212.50), Sečera Osjek 210 do 217.50 (205, 212), Brod. zav. 21–35, Vevče 120–122 (120), Isis 41 bl., Ragusa 300–320 (300), Jadr. plov. 460 den., Trboveljska 210–215 (217).

Skupni promet brez kompenzacij 5.7 milj. Din. Belgrad. 7% inv. pos. 72–74, vojna škoda 332 do 333 (800 kom.), 9. 335 (1000 kom.), 10. 338 do 339, 11. 340–342 (500 kom.), 12. 342–343 (700 kom.), begl. obv. 54.50–56 (999.000).

Notnecje drž. papirjev v inozemstvu: London: 7% Bler. pos. 65.50–67.75, Newyork: 8% Bler. pos. 73–74, 7% Bler. pos. 64.50–65.

Dunaj. Don. sav. jadr. 90, Wiener Bankverein 14, Escompteges. 149, Mundus 72.50, Alpine 11.65, Trboveljska 26.55, Leykam 1.

Žitni trg

Novi Sad. Koruza: bč., bč. okol. Sombor 87–89, jbn 84–86, sr., okol. Indija 87–89, sr. okol. Sid 89–91. Tendence: neizpremenjena. Promet: Pšenica 10 vagonov, ječmen 2 vagona, Koruza 15 vagonov, moka 2 vagona, fižol 2 vagona.

Sombor. Skupni promet 321½ vag. Pšenica: sr. slav. 79 kg 160–163. Ječmen: bč. srem. 63/64 kg 110–115, bč. poml. 67/68 kg 165–170, sr. poml. 67/68 kg 170–175. Koruza bč. žel. prompt. 87–89. Moka bačka, ban. slan. 0 in 00 270–280, 2. 250 do 260 6. 210–220, 3. 230–240, 7. 160–180, 8. 115 do 120; srem. slav. 0 in 00 255–256, 2. 235–245, 6. 210–230, 5. 220–230, 7. 165–175, 8. 115–120. Otrubi: bački, ban. pšenični v jutu 92½–97½, srem., slav. pšen. v jutu 90–95.

Budimpešta. Promet srednji. Pšenica: dec. 9.76–9.82, zabl. 9.60–9.62; marec 10.85–11.30, zabl. 10.95–10.96. Rž: dec. 9.90–10, zabl. 10 do 10.10; marec 11.05–11.45, zabl. 11.20–11.30. Koruza: maj 11.36–11.68, zabl. 11.64–11.66.

Konj zmaguje nad motorjem

Racionalizacija na umiku — Konj se bolje izplačuje nego motor

Vedno bolj se kaže, da so bili računi o racionalizaciji gospodarstva v marsičem pogrešeni in da se racionalizacija v praksi ne izkazuje tako, kakor predvideva njena teorija. Tako se tudi ne uresničuje napoved, da bo motor popolnoma izpodrinil konjsko moč. Gospodarski krogi so pač občutljivi za vsako izgubo in se ji skušajo takoj izogniti. Dragocene stroje kupujejo samo tam, kjer je človeška delovna moč draga, torej v Združenih državah in evropskih industrijskih deželah. Na Kitajskem pa kulija ne more izpodrinuti ne konj ne motor. Francoski kapitalisti se v afriških kolonijah poslužujejo samo »banan-

težni del je v službi kmetijstva; po mestih je v rabi 600.000 konj, jahaški sport šteje približno 100.000 repov.

Najbolj zanimiva v našem predmetu je pa statistika Združenih držav. Tam je vendar domovina motorizacije. Kljub temu pa opravljajo dobre tri četrtine cestnega tovornega prometa v New Yorku — konji. Avtomobil si v tem svetovnem mestu nikdar ni mogel osvojiti niti polovice tovornega prometa, a v zadnjih letih je začel avtomobil svoj delež na prometu že izgubljati na korist konju. Čisto enake so razmere tudi v Chicagu, San Francisku in drugih velikih mestih. Od slik velikih mest, na katerih prevladuje avtomobilski promet, se ne smemo dati motiti.

Francija je v porabi avtomobilov že vedno zastajala za drugimi deželami, sedaj pa število tovornih avtomobilov odločno nazaduje na korist cenejši konjski vpregi.

Po nekaterih deželah avtomobilski promet vsekakor narašča, toda ne toliko na škodo konj, kakor na škodo železnice. Motor na cesti tekmuje s parnim strojem na tračnicah. Skromni konjiček, ki je tako vsestransko uporaben, v tem boju ni prizadet.

Kaj pa Rusija? Tu je motorizacija v velikem razmahu. Toda motor konja tudi tu ne bo izpodrinil. Prvič odpirajo tu obdelavi nova ogromna ozemlja, kjer prevzema traktor del nalog, toda poleg njega bo ostal konj še vedno nepogrešljiv. Razen tega bo morala začeti Rusija intenzivneje gospodariti in bo kme-

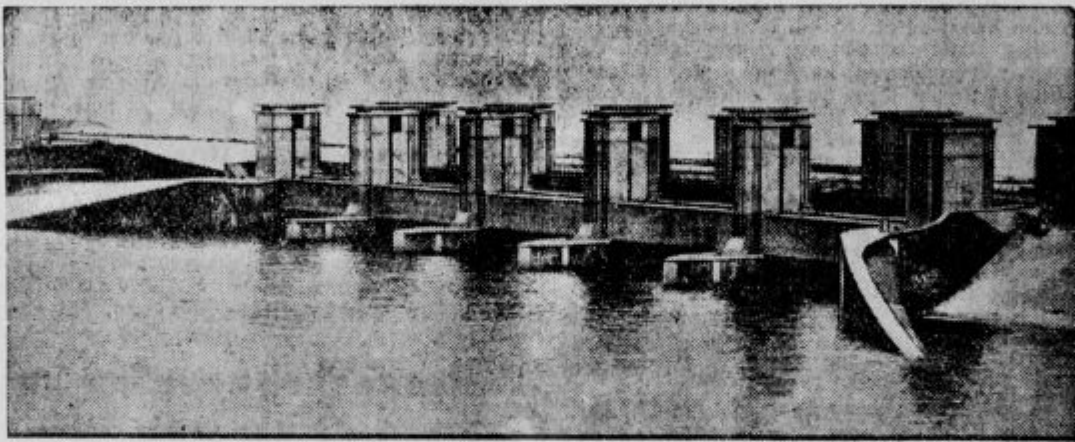
Spanec Riccardo Zamorra, najslavnejši nogometni vratar na svetu, ki ga z njegovim moštvom pričakujejo v Zagrebu.

skega motorja, to je črncev, ki se hranijo izključno samo z divje rastočimi bananami.

Pričakovanje, da bosta avtomobil in traktor popolnoma izločila konja, se tudi drugod ni uresničilo. Kjer treba zmagati velike razdalje in je mnogo odvisno od brzine, tam seveda konj ne prihaja več v poštev. To velja predvsem za osebni promet. Za kratke tovarne vožnje, za razvažanje blaga, ko se mora voz vsak hip ustaviti, se pa avtomobil ne izplača. Če skrbno ravnamo z avtomobilom, traja 5 do 6 let, in se mora torej v tej dobi amortizirati. Konj pa ostane nasprotno mnogo dlje delozmožen in je »ovseni motor« znatno cenejši nego bencinski. To polagoma spoznavajo tudi poštne uprave, ki so hotele biti za vsako ceno moderne in jih stane odprava paketov in pobiranje pisem z motornimi vozili neprimerno več nego prej, ko so se posluževali konjske vprege.

Zanimiva vest prihaja sedaj iz Argentine. Tam ne vedo več kam s svojim glavnim pridelkom pšenice. Odkod naj Argentinec vzame denar, da plača motorje in traktorje, katere mu vsiljuje Severna Amerika, ki mu sploh pri vseh oknih in vratih vse preveč sili v hišo? Konje pa more rediti in krmiti na svoji lastni zemlji in z njenimi pridelki. Zato so se Argentineci zavarovali proti uvozu ameriških motornih vozil in se znova oklenili domače konjske vprege.

A konj ne zmaguje proti motorju samo po teh eksotičnih deželah. V Nemčiji so imeli zadnje leto pred svetovno vojno 3.800.000 konj, od katerih je pripadalo vojaštvu 120.000 repov. Sedaj se je nemška vojaška potrebščina skrčila na 40.000 konj, znatno se je skrčil tudi obseg nemške države, a pri vsem tem so našli lani v Nemčiji 3.710.000 konj. Pre-

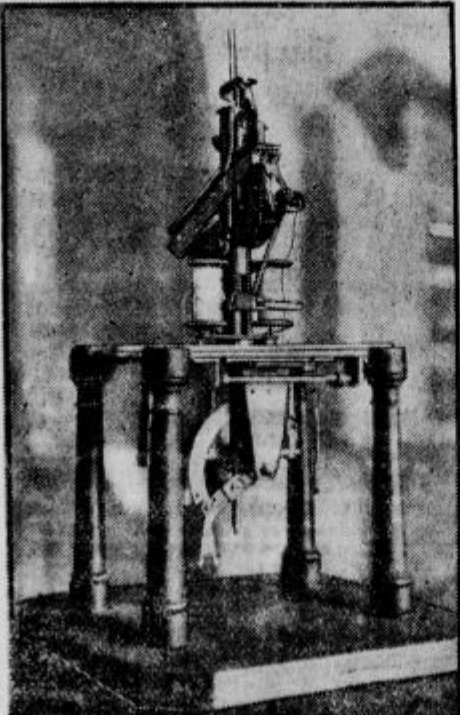
Osuševanje Zuiderskega jezera (Nizozemsko). Prvi del osuševalnih del je dovršen. S tem so pridobili za poljedelstvo 20.000 ha nove zemlje. Na enem delu letos že prvič žanjejo. Na sliki vidimo orjaško zatvornico, ki loči nižje ležeči svet od Severnega morja.

lijstvo poleg traktorja nujno potrebovalo tudi konjsko delovno silo.

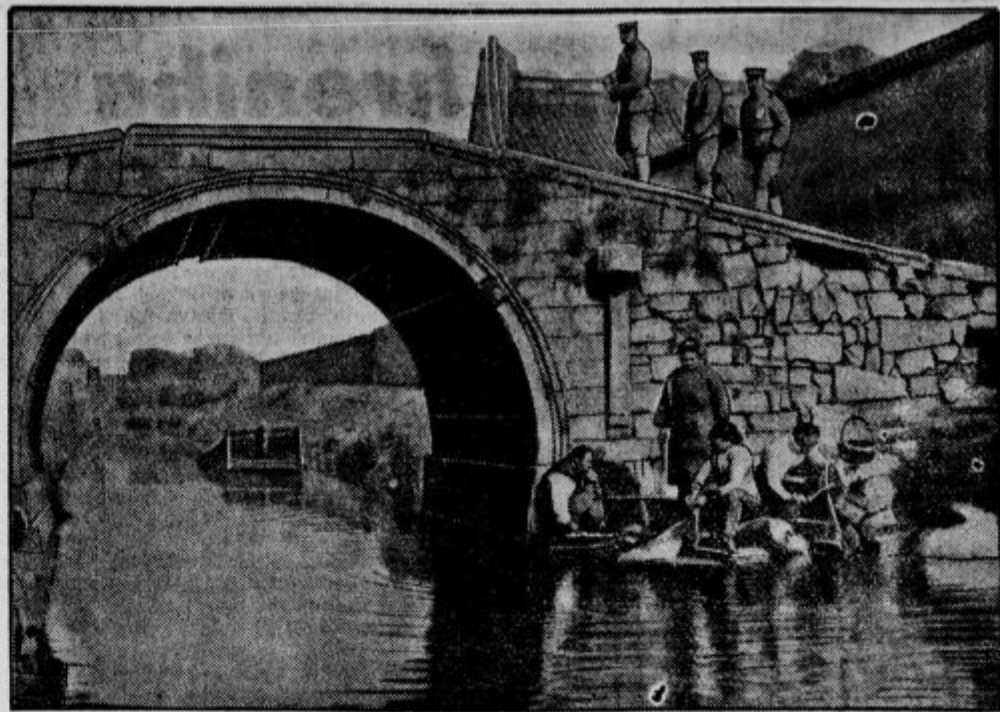
Danes lahko rečemo, da izvira za konje mnogo manj škode iz motorizacije kakor pa iz dejstva, da postajajo konjenice za vojno umetnost čimdalje bolj brez pomena, vsled česar države opuščajo dosedanje skrb za konjerejo in konjereji izgubljajo najboljše kupce za svoje živali. Tu sta neomejeno zmagala motor — v zraku in na zemlji — in traktor, ki se da z lahkoto preurediti v strašno orožje — tank.

Delo tudi za bolne zdravo

V dr. Rollierjevem sanatoriju v Leysinu, ki leži 1450 metrov nad morjem, so uvedli za pospešitev zdravljenja jetičnikov telesno delo. Bolniki s kostno tuberkulozo so prisiljeni, da mesece in mesece, večkrat tudi leta leže in se solnčijo. Popolno telesno mirovanje postane sčasoma za bolnike velika duševna muka. Klinika je zato uvedla za bolnike ročno delo. Na posteljah so pritrjeni različni stroji in priprave na električni pogon. Bolnik more tako ležati na solncu — bodisi vznak ali na trebuhu ali pa tudi sedeti, kakor pač zahteva bolni ud — obenem pa delati na stroju, česar je pač kdo izučen. Na ta način bolnik pozabi na svoje bolezen in se na najlepši način razvedruje. Delo se je izkazalo kot izvrsten pospeševalec zdravljenja.

Josef Madersperger, iznajditelj prvega šivalnega stroja. Madersperger je bil rojen v Kufsteinu na Tirolskem 1. 1766. Po poklicu je bil krojač in je umrl v javni ubožnici v starosti 84 let. — Desno: Prvi šivalni stroj, ki ga hranijo na dunajski tehniki.

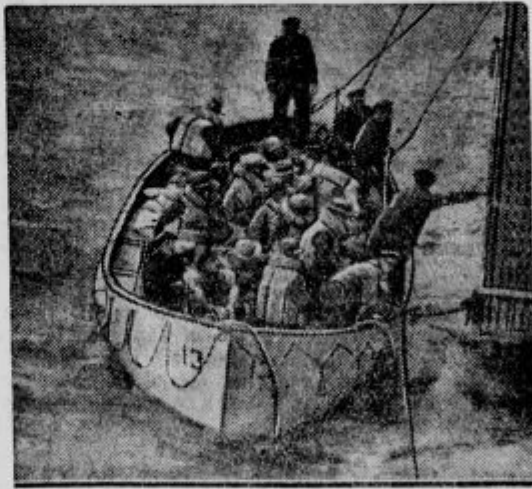
Del Velikega kanala v kitajski pokrajini Kiangsi, ob katerem je zadnji tajfun podrl nasipe, tako da je voda preplavila mesta in vasi. Človeške žrtve cenijo na 100.000 oseb.

Judovska knjiga o Jezusovem življenju

Profesor na Hebrejski univerzi v Jeruzalemu dr. Jožef Klausener je spisal v hebrejščini prvo židovsko znanstveno knjigo o življenju Jezusa Kristusa. Knjiga je sedaj izšla tudi v nemščini in je zanimivo, kako jo je

sprejel katoliški tisk. P. Thaddeus Soiron O. F. M. piše v »Germaniji« med drugim:

»Klausener si je zastavil vprašanje, kako je prišlo, da je Jezus, ki je bil rojen Žid, živel in umrl med Izraelom, in da so se njegovi učenci oddaljili od židovstva, pridobili zase svet, dočim se jim je židovstvo kot narod upiralo in jih z vso silo odbilo. Klausener obdeluje to vprašanje — to je treba z veseljem priznati — z vso mogočo stvarnostjo; preiskuje vse vire Jezusovega življenja, svetopisemske in druge, a v presoji evangelijev se seve-

Restini coin parnika »General Osorio« z resenci ponesrečenega amer. parnika »Western World« ob španski obali. »G. Osorio« je rešil 85 oseb.

da drži liberalne in protestantske kritike svetega pisma in prihaja slednjič do zgolj razumske sodbe o Jezusovem življenju.

Najvažnejši je tisti del knjige, kjer opisuje dobo, politične in gospodarske razmere ter versko-duševne struje Jezusovega časa. Tu razvija pisatelj svoje veliko znanje, ki je za razumevanje Jezusovega delovanja zelo važno.

V oddelkih, kjer govori o Jezusovem delu, razdira pisatelj s priznanja vredno objektivnostjo mnogotere predsodke svojih verskih drugov, priznava Jezusovo veličino in krivico križanja v luči židovskega sodstva, priznava celo Jezusa za edino pravega učitelja etike. Le do Kristusovega božanstva ne more prodreti in zato ne podaje prave slike zgodovinskega Jezusa. Po njegovi sodbi je Jezus moral zadeti na odpor židovstva, dasi je bil Jud, kajti manjkalo mu je politično razumevanje in dar, da bi narod potolažil in mu vlil novega upanja. A kljub temu ostane Jezus za židovstvo pomemben. Pisatelj je prepričan: »... če bo nekoč prišel dan, ko se bo Jezusova etika oprostila mističnega in čudežnega oblačila, bo postala Jezusova etična knjiga eden najzbranejših zakladov židovske literature vseh časov.«

Božja previdnost

Apostolski vikar, škof Leronge iz kong. Očetov sv. Duha, Afrika, piše Družbi sv. Petra Klaverja: »Kako smo bili veseli, ko smo dobili Vaše velikodušno darilo! Božja previdnost nam je to poslala, pokojna grofica Ledochowska, katere sliko imam na svoji pisalni mizi in ki je že tolikokrat po materinsko poskrbela za »ubogo Guinejo«, Vam je navdihnila to misel. Bog blagoslovi usmiljene duše, ki Vam pomagajo podpirati afriške misijone. — Zapisal sem božja previdnost. In res je to! Apostolski vikarji bi bili bržkone slabi trgovci, ker s številkami ne znajo računati, računajo pa z božjo previdnostjo. Upam, da bom še letos mogel začeti z zidavo glavne cerkve v svoji škofiji; kajti zdaj imam le revno kočo, ki je desetkrat premajhna. Ustanavljam misijonsko postajo v Tomalandiji, 8000 km daleč od Konakryja. Pešiljam sestre na misijonsko postajo Kissi, ki je bila tudi že večkrat deležna Vaših dobrot. Dokončati moram zidavo seminarja za domačine itd. Ne bom se naslanjal na človeško iznajdljivost, ampak računam le na božjo previdnost. In ta dobra božja previdnost se je iznova izkazala s tem, da nam je Vaša Družba prišla na pomoč. Le naprej! Bog bo storil svoje!

Grenlandski raziskovalec dr. Krüger, ki se je zadnji dve leti mudil v notranjosti Grenlandije in ga v zadnjem času pogrešajo. Boje se, da je izgubljen.

Zimska moda: visoki čevlji in muf

Naravno je, da mora moda, ki je za obleko posegla po vzorcih preteklega časa, prilagoditi novim oblikam tudi obuvale. Dejansko se napovedujejo zopet visoki čevlji na gumbe, trakove in zapone, seveda primerno modernizirani. Kot material prihajajo v poštev irhovina, aligatorjeva in martinčkova koža, atlas, lak in crèpe de Chine, predvsem pa žamet.

Tudi muf se napoveduje, dasi v čisto novi obliki. Novi muf bo imel obliko dolgih rokavic. Rokavice se bodo v zapestju zapevnale na zadrgo, zgornji, s kožuhovino podšiti del pa se bo potegnil čez rokave do komolca ali pa se zavil nazaj čez roke, tako da bo nastala oblika mufa, čim se bosta roki sklenili.

»Po čem je pa mamica spoznala, da se nisi umil?«

»Oh, veš — pozabil sem zmočiti milo!«

Novo igrišče

V dneh 5. in 6. septembra, t. j. v dneh krajevega tedna bo slovesna otvoritev novega sportskega igrišča agilnega Hermesa.

Novo igrišče, plod nesebičnega in vztrajnega dela agilnih šiškarjev, leži v osrčju Šiške — v bližini nove cerkve — v odcepu med gorenjsko in kamniško progjo, s prekrasnim razgledom na kamniške planine.

Tiho, skoraj neopaženo, brez hrupa in pompa so kot čebulice marljivo Hermesani pod agilnim vodstvom svojih funkcionarjev zgradili iz velikega kompleksa zemljišča, ki ga jim je dala uvidelna železniška uprava kot svojim uslužbencem v našem, prekrasem sportni prostor, ki bo po obsegu in lepoti eden najlepših v Sloveniji. Skozi vse leto so agilni Hermesani skoraj z lastnimi prispevki in vredstvi delali neumorno in vztrajno. Zato uspeh ni izostal kakor pravi pregovor: Kamen do kamna

Kolesarske tekme

Kolesarsko in motociklistično društvo »Sava« v Ljubljani priredi na praznik, dne 8. septembra 1931 točno ob 15 medkolesarske dirke na sportnem prostoru SK Ilirije v Ljubljani. Sodeluje godba Vič-Glince. — Spored dirk je sledeči:

1. Seniorska medkolesarska dirka trije krogi. 1. skupina od 35—45 let, tri dirke, 2. skupina od 45 let dalje tri dirke. 2. Juniorska dirka »Sava« 5 krogov: 1. dirko prehodni pokal in kolajna, II, III, dirko, IV, kolajna. (Obenem startajo dirkači kol. društev, ki so včlanjeni v pododboru Ljubljana za društveno prvenstvo.) — 3. Danška medkolesarska dirka, 3 krogi, 3 dirke. — 4. Juniorska medkolesarska dirka, 10 krogov: 1. sreb. pozl. kolajna, II, III, dirko, IV, kolajna. — 5. Glavna dirka »Sava«, 15 krogov: 1. prehodno dirkalno dvočelo in kolajna, II, III, dirko. (Obenem startajo dirkači kol. društev, ki so včlanjeni v pododboru Ljubljana za društveno prvenstvo.) — 6. Dirka v vreči s kolesi, 1 krog: 4 dirke. — 7. Glavna dirka pododboru Ljubljana, 15 krogov: 1. prehodno dirkalno dvočelo in kolajna, II, III, dirko, IV, kolajna. — 8. Poljeva dirka, 3 dirke. — 9. Motorna dirka »Sava« motorji, 10 krogov: 3 kolajne. — 10. Glavna medkolesarska dirka, 20 krogov: 1. dirkalno dvočelo, katero preide v takojšnjo last zmagovalca, II, III, dirko, IV, kolajna.

Dirala se razdele zmagovalcem istega večera ob 20 v restavraciji pri »Levu« na Gosposvetski cesti. Dirala so razstavljena v izložbah pri tridki »Tribunac« Fr. Batelj, Ljubljana, Karlovska c. 4. Prijave dirkačev se sprejemajo v društveni pisarni na Karlovske cesti 4 do 6. septembra. Prijavnina za vse točke 10 Din. Dirkači, kateri so se prijavili, lahko trenirajo na sportnem prostoru SK Ilirije od srede 2. septembra dalje vsak popoldan po 16. uri.

Nedeljski nogomet v Hrastniku

Pretečeno nedeljo se je na nogometnem igrišču čez Savo igrala prijateljska tekma med S. K. Olimpij, Celje in S. K. Hrastnikom. Predtekmo je igrala rezerva S. K. Rudar iz Hrastnika in rezerva Hrastnika. Občinstvo se za nogomet zanima zato je bil dober poset. Predtekma je pričela ob pol 3. popoldne in radi pristranskosti sodnika končala s 5:2 za S. K. Hrastnik. Glavna tekma je pričela ob 4. Tudi ta tekma ni bila dosti bolj. Slab sodnik je pustil igrali zelo ostro. Igra je bila večkrat prekinjena in je končno Olimp zapustil igrišče pri stanju 4:2 za Hrastnik. Tudi igrišče SK Hrastnik ni v redu, ker ni nič zaznamovano.

V Trbovljah se je na bivšem amaterskem igrišču odigrala prijateljska tekma med S. K. Delavcem in S. K. Mladost iz Trbovelj. Rezultat je 3:1 v prid S. K. Mladosti. Obsojamo pa izgrede, ki jih izzovejo igralci.

Konjske dirke

11. Cvenu pri Ljutomeru, ki so končale z naslednjimi rezultati: 1. dirka: Jugosl. kas. centrala: He- atvoznja: 1. Lenčika, Novak AL, Banovci čas 2,54, nagrada Din 1.500; 2. Felčika, Heric Fr., Boreci, čas 2,57, nagrada Din 700; 3. Prima, Slavič Ludvik, Grabe, čas 3,2, nagrada Din 500; 4. Peina, Slavič Jos., Buncani čas 3,3, nagrada Din 300.

II. dirka: Ljutomer: 1. Egon, Slavič Jos., Buncani, čas 2,51, nagrada Din 2000; 2. Nina, Slavič AL, Banovci, čas 3,05, nagrada Din 900; 3. Drago, Vreg Rihard, Ljutomer, čas 3,12, nagrada Din 500; 4. Uskica, Kardinar Fr., Banovci, čas 3,15, nagrada Din 300; 5. Lina, Vaupotič Jakob, Lokovci, čas 3,25, nagrada Din 200.

palača. Tako je lep sportni prostor desetletni delj in želja Hermesani. Če pomislimo, da je v današnjih težkih časih — v času splošne gospodarske krize — uspelo agilnim Hermesanom z res skromnimi sredstvi postaviti si svoj sportni prostor, je to le najlepši dokaz složenega skupnega dela pe- ačice res idealnih in nesebičnih sportnih delavcev, ki jim je napredek slovenskega sporta iskreni cilj.

Ker imajo sedaj lastno igrišče, bodo Hermesani gotovo dosegli še lepe uspehe. Njih delo ni samo njih lastni ponos, isto naj bo v ponos — in živ dokaz vztrajnosti in marljivosti — vsemu slovenskemu sportu, predvsem pa v ponos Ljubljane, ki si s tem pridobi tretje moderno urejeno sportno igrišče, kar bo jasen dokaz, da Slovenci nočemo znostajati za našimi južnimi brati. Prestolnica Slovenije se lahko s ponosom ozira na delo svojih sinov-sportnikov.

III. dirka Dravske banovine: 1. Nina, Slavič AL, Banovci, čas 3,39, nagrada Din 1000; 2. Drago, Vreg Rih., Ljutomer, čas 3,41, nagrada Din 600; 3. Egon, Slavič Jos., Buncani, čas 3,44, nagrada Din 400; 4. Uskica, Kardinar Fr., Banovci, čas 3,52, nagrada Din 300; 5. Lina, Vaupotič Jak., Lokovci, čas 3,52, nagrada Din 200.

IV. Ravna galopaska dirka Varaždin—Čakovec: 1. Cudna, Slavič Ludv., Grabe, čas 2,25, nagrada 800 Din; 2. Popeja, Jelen AL, Lokavci, čas 2,40, nagrada 400 Din; 3. Zlata Vaupotič Jos., Lokavci, čas 2,52, nagrada Din 300.

V. Dvovprezna dirka: 1. Nina—Uskica, Slavič AL—Kardinar F., čas 4,38, nagrada Din 1200; 2. Egon—Peina, Slavič J., čas 5,2, nagrada Din 700; 3. Proboj—Rujan, Novak J., čas 5,14, nagrada Din 500; 4. Felčika—Polda, Heric F.—Filipič M., čas 5,15, nagrada Din 400; 5. Borica—Elza, Razlag A.—Jelen A., čas 5,17, nagrada Din 200.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 2. septembra: Opoldanski program od- pade — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Šahov- ska ura (Bogo Pleničar). — 20.00 Poročilo o šahov- skem turnirju na Bledu — poročila jugoslov. prvak in vele mojster dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.30 Koncert glasbenega društva »Sloga«. — 21.30 Salonski kvintet. — 22.00 Čas, dnevne vesti.

Četrtek, 3. septembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Drago Ulaga: Gimna- stične vaje. — 20.00 Poročilo o šahovskem tur- nirju na Bledu — poročila jugoslov. prvak in vele- mojster dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.30 Radio kvartet (so- delujejo gg. prof. Jeraj, Bravničar, Feršnik in Eržen). — 21.30 Norvežinja Madame Valdis Knud- sen poje norveške pesmi. — 22.00 Koncert pev- skega kvinteta. — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Drugi programi

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 17.00 Narodne melodije. 17.30 Vokalni koncert. 20.30 Ljubljana. 22.50 Radio orkester. — Zagreb: 12.30 Plošče. 20.30 Prenos iz Ljubljane. 22.40 Plošče. — Buda- pest: 12.05 Opoldanski koncert. 16.00 Popoldanski koncert. 17.45 Narodne pesmi. 19.30 Instrumen- talni koncert. 20.45 Pianski koncert. 22.00 Kon- cert vojaške godbe. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert. 13.15 Plošče. 20.45 »Plesalka Katja«, ope- reta. — Milan: 11.18 Pesta glasba. 13.00 Plošče. 19.15 Pesta glasba. 20.45 Vokalni in instrumen- talni koncert. — Oslo: 20.30 Pesmi, 22.05 Večerni koncert. — Praga: 21.00 Orkester. 22.10 Prenos iz kina. — Langenberg: 13.05 Opoldanski koncert. 20.00 Petje moških zborov. 21.30 Koračnice in plesna glasba. — Rim: 13.10 Radio kvintet. 21.00 Simfonični koncert. 22.30 Plesna glasba. — Berlin: 20.00 Pester večer. 21.15 Komorna glasba. 22.15 Plesna glasba. — Katowice: 12.10 Radio orkester. 13.20 Plošče. 22.30 Večerni koncert. 23.00 Lahka in plesna glasba. — Toulouse: 12.45 Opoldanski koncert. 13.00 Simfonični orkester. 20.00 Operetni koncert. 20.45 Jazz. 21.00 Španske pesmi. 21.30 Argentinska glasba. — Stuttgart: 19.45 Anekdoti. 20.00 Pester večer. 22.35 Plesna glasba.

Iz društvenega življenja

Odbor za postavitev smučarskega doma SK Ilir- je ima izredno sejo nočjo ob 20 pri Novem svetu. Prešernova soba. Zelo važno, zato prosim sigurne udeležbe.

Ljubljansko gledališče

3. septembra, četrtek ob 8 zvečer: VIJOLICA Z MONTMARTRA, opereta. Ljudska predstava po nižjih cenah. (V dramskem gledališču). 4. septembra, petek: zaprto. 5. septembra, sobota: zaprto. 6. septembra, nedelja ob 5: GORENJSKI SLAVČEK na terasi hotela Tivoli. 7. septembra, ponedeljek ob 7 zvečer: SLEHERNIK pred Nunsko cerkvijo. 8. septembra, torek ob pol 5: GORENJSKI SLAV- ČEK na terasi hotela Tivoli.

Za Gorenjskega Slavčka in Slehernika se vrši predprodaja vstopnic v vezi dramskega gla- dališča dnevno od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. Prosimo p. n. občinstvo, da si kupi vstopnice že v predprodaji. Zunanja naročila naj se naslovi na upravo Narodnega gledališča v Ljubljani.

Za koncert Pevske zveze bodo vstopnice od jutri dalje v Matični knjižarni na razpolago. Ker je pričakovati, da bo ta privedel izredno močno po- sečena, prosimo, da se vse vstopnice, tudi stojišča, kupijo v predprodaji. Zunanja naročila na Matično knjižarno v Ljubljani.

Naše dijaštvo

Akademiki! V četrtek ob 10 zvečer bo v stol- nici molitvena ura za akademike ob priliki nočnega čiščenja. Vsi akademiki, ki se mu- de v Ljubljani, so prav prijazno vabljeni k tej uri molitve. Ojačili bomo s tem našo skupnost! Vabljeni so pa tudi gg. starešine. (Vhod pri stranskih vratih ob semenšču!) Na svidenje! — Akad. zveza.

Glavobol,

omotico, migreno, utrujenost, prehlad glave, brez- spanje, živčno napetost ter kronični glavobol po- polnoma in sigurno odstrani DUSICA VODA. Ste- klenica DUSICA VODE proti glavobolu stane 35 Din. DUSICA VODA proti glavobolu se dobi pri firmi D. M. Grozdica, Bjelovar, Savska banov.

Popolna

RAZPRODAJA

manufakturnega blaga

Zaradi opustitve trgovine se bo vse blago po zelo nizki ceni popolnoma razprodalo — Različno blago celo pod lastno ceno

Josip Šlibar

manufakturna trgovina

Ljubljana, Stari trg št. 21

Zavese, posteljna pregrinjala, perilo monogramne najcenejše veže

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Breda tepni robei kom Din 2.—, batist beli in barvasti robei fino vezeni kom Din 6.—, Entel — ažur — predtisk

Suhe hruške

zelo okuene, kilogram po 3 Din franko vsaka že- lezniška postaja, pošilja v vrečah po 50 kg po povzetju: G. DRECHSLER, Tuzla.

Mali oglasi
Slovencu
Zajamčijo najpopolnejši uspeh

Osvald Dobeic-Ljubljana

Pred Školjo št. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, drobnega in modnega blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst nogavice, D. M. C in C. M. S. predmetov.

Na debelo!

Na drobno!

Cerkveni vestnik

»La Civiltà Cattolica«, dvomesečna znanstve- na revija, ki izhaja v Rimu že 82 let, daje preč. duhovnikom ugodnost, da se morejo nanjo naro- čiti »berga novem sacra«. Lahko se tudi vsakdo nanjo naroči proti letni ceni 60 lir (180 Din) ali polletni 30 lir (90 Din). Ta ugod- nost pa velja samo za Jugoslavijo. Za naročila se je treba obrniti na zastopnika (za Jugoslavijo) g. Petra Šperaca (poverjenika Kat. akcije), Split, Dubrovačka ulica, 5a.

Poizvedovanja

Nekaj denarja se je našlo v nedeljo na Vodo- vodni cesti. Dobi se: Vodovodna 11, I. nadstropje.

V popoldanskem vlaku Ljubljana—Jesenice je 31. avgusta pozabila neka dama svetlorjavo ročno torbico precejšnje vrednosti. Najditelj naj jo bla- govoli oddati proti nagradi v naši upravi.

Siv moški telovnik je izgubil revna učeska v soboto popoldne na Celovski ali Bleivsisovi cesti. Najditelja prosimo, naj ga izroči v Spodnji Šiški, Celovska cesta 55, pritličje, proti nagradi.

Wiener Messe

6. do 12. septembra 1931 (Razunda do 13. septembra)

Posebne prireditve:

Pohištvo / Reklama / Svetlobna reklama Salon za modno kuhinjo / Dunajske modne pletenine / Razstava »Novodobne opreme za kuhinjo na glin. / Električna gospodinjstva. Radio in slabi tok. / Pisarniške potrebščine Sejm železnega in patent. pohištva / Razstava hranil in nasladi / Stavbarstvo in gradnja cest / Tehniške novosti in iznajdbe / Polje- deljska in gozdarska razstava / Avstrijska zimsko-sportna razstava.

Nobenega vizuma! S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prestop na meji v Av- striji. Ogrski tranzitni vizum se dobi na meji proti predložitvi sejmske izkaznice. Znatno vzoze olajšave na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, Jadranskem morju ter na zrakoplovih. — Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmske izkaznice (po Din 50.—) se dobe pri

Wiener Messe A. G., Wien VII.

kakor tudi — v dobi lipskega jesenskega sejma — pri Auskunftsstelle in Leipzig Oesterr. Messehaus in pri častnih zastopnikih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31 Zveza za tujski promet v Sloveniji »Putnik«, Dunajska cesta 1 in podružnica Hotel »Miklič« vis a vis glavnega kolodvora.

Največjo privlačnost dunajskega velesejma tvori velikanska

MODNA REVija

modne veletrdnice JULIUS KRUPNIK, WIEN ki se vrši v ponedeljek dne 7. septembra ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani dunajske koncertne palače (Konzerthausaal)

Naročila na vstopnice prosimo brzojavno: WIEN VII., KAISERSTRASSE 115

Josip Lavtižar:

Bled in Briksen

Zgodovinska povest iz 17. stoletja.

Božja pot na blejskem otoku je čakala najbolj žalostne čase v luteranski dobi (1560—1609). Ne bomo opisovali zapuščeniosti, v kateri je samevala Marija dolgih 50 let. Prošči so zanemarjali božjo službo in se tudi sami vdajali Lutrovim naukom. Briksenški škofje bi bili radi zboljšali to obupno stanje, toda kako daleč sta bila Bled in Briksen drug od drugega! Tudi ljubljanski škofje bi bili radi kaj storili v tem oziru, če bi ne bili imeli zvezanih rok.

Lepša slika se je pokazala leta 1609., ko je bil imenovan Jurij Burnel za jezerskega prošta. Zapis- niki ga hvalijo kot gorečega duhovnika, ki je visoko povzdignil božjo pot v svojem skoraj 30 letnem delo- vanju (1609—1638). S podporo briksenških škofov in z miloščno romarjev je popravil Marijino cerkev, da je postala zopet vredno bivanje jezerske kraljice.

Obiščimo gospoda Burnela v njegovem stanovanju na otoku.

V usnjatem naslonjaču sedi poleg mize in pre- listuje knjigo, vezano v rjavem usnju. Na mizi ima pečeno uro, da bolj marljivo izrablja čas. Jutri bo nedelja in spomin Marijinega obiskovanja, ko bo treba povedati romarjem kaj spodbudnega.

»Hvala Bogu, da zopet hodijo na božjo pot!« je vzdihnil Burnel. »Rad še kaj storim v njih dušno korist.«

Gospod prošni ni bil več v mladostnih letih. Glava in brada sta kazala že precej sivih las, napovedo- valcev petdesetega leta. Tudi postrežnica Marijana je teknovala glede starosti s svojim gospodarjem. Prinesla je pravkar opoldansko kosilo v sobo in

ostala nekaj časa pri vratih, če ji bo gospod kaj naročil.

»Marijana!« je rekel s krepko besedo. »Ti že veš, kaj čaka tebe in mene. Ne bo več dolgo, ko nas obišče naš vrhovni gospod, prevzvišeni škof baron Welsberg s Tirolskega. Tebi je ta dežela neznana, ker še nikjer nisi bila. Toliko ti lahko povem, da se bo moral škof deset dni voziti, preden bo dospel na Bled. Upam, da boš imela pravočasno vse oskrb- ljeno, ker bo škof obiskal tudi naše stanovanje.«

»Gospod prošta, je odgovorila Marijana, »vse bo osnaženo, pomito, urejeno.«

»V ponedeljek naj pa prideta z Bohinjske Bele dva zidarja«, tako je nadaljeval Burnel, »tista dva dobra delavca, saj oba poznaš. Popravila bosta, kar je odpadlo ometa ob vnanji strani cerkve in zvonika ter pobelila stene. Znotraj pa cerkev ne potrebuje pre- novljenja, ker je vse v redu. Le pajčevine morajo biti odstranjene in perilo zlikano. To pa je mežnarja in mežnarice skrb, ne tvoja.«

»Zanesite se, gospod, da boste z vsem zado- voljni«, je rekla Marijana in odšla v kuhinjo.

Med obedom je še veliko premišljeval, kako bo s tem in onim, da ne bi česa pozabil. Potem je dovršil brevir in odšel v cerkev, kjer je bilo zbranih precej romarjev. Ko je zvonilo ob štirih delopust, je imel Burnel že vse opravljeno v cerkvi.

Domov grede se je mudil pri slikarju, ki je pre- navljal obledela barve solnčne ure na zvonikovi vnanji steni. Takrat ni bilo pri zvonovih ur, kakršne imamo danes. Nihalo je iznašel še le italijanski zvezdoslovec Galilei, ki je umrl leta 1642. Zato so bile v javni rabi le solnčne ure. Te nam še danes točno kažejo dnevne čase.

Burnel je opazoval slikarja pri delu in poslušal njegovo razlago, kako mora biti solnčna ura narejena, da je zanesljiva. Slikar je upodobil nad uro tudi večje

število angeljev s trobentami, ki naj bi naznanjali, kako hitro mine čas. Pri senci pa, ki jo je metala že- lezna palica ob solnčni razsvetljavi na dvanajsto šte- vilko, je začrtal slikar latinsko besedo »qua?« Ta je pomenila vprašanje ob kateri uri bo dovršeno življe- nje tistega, ki uro ogleduje.

Drugi dan se je pripeljalo toliko ljudi na otok, da je bila cerkev polna. Puščavnik Adolf je imel mašo zjutraj ob šestih, proš pa slovesno službo božjo ob desetih. Govoril je ljudem tako k sreči, da je nastalo glasno ihtenje. Po pridigi pa je naznanil, da pride jutri velika procesija iz Kroke.

Kroparji so se imenitno izkazali. Kdor je mogel je šel od doma. Procesijo je vodil njih župnik Lenart Mulej. Z navdušenim petjem so se pomikale lepo ure- jene vrste proti cerkvi, kjer jih je sprejel pri glavnem vhodu proš Burnel. V teh ljudeh tiči že od nekdaj prirojena pobožnost, ki jo kažejo s tem, da spoštujejo duhovne, da hodijo radi v cerkev in tudi z veseljem kaj žrtvujejo za lepoto hiše božje.

Škof Tomaž Hren je bil Kroparjem posebno na- klonjen. Nekega dne je prijahal ta apostolski mož iz Sele čez Jamnik v Kropo. Vse ljudstvo mu je šlo na- proti. Hren je začel kar na prostem pridigovati. Prosil je ljudi, naj ne poslušajo luterancev, ki so prav ob tistem času razširjali svoje nauke. In res so ostali Kro- parji zvesti katoličani. Kot priznanje za njih stanovit- nost jim je Hren 10. julija leta 1620. ustanovil lastno župnijo. Ker je Kropa poprej pripadala kot podruž- nica veliki radovljiški župniji, so se Kroparji ne malo ponašali s to odliko. Njih prvi župnik je bil zgoraj imenovani Lenard Mulej, vladajoč župnijo od 1620 do 1630. Škofu Tomažu Hrenu pa so se oddolžili s tem, da so mu postavili kamenit spomenik, ki stoji še danes na javnem prostoru tam, kjer drži pot iz Kroke na Jamnik.

Ljudska knjižnica: 29 zvezek: Savinski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 80. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 81. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 82. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 83. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 84. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 85. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 86. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 87. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 88. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 89. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 90. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 91. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 92. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 93. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 94. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 95. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 96. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 97. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 98. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 99. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 100. zvezek: Slavski: IZPOD GOLICE, 30 Din.

Šivalne stroje, kolesa, otroške vozičke

kupite
najceneje
pri trdki

Josip Kveder,
Ljubljana, Florijanska ulica štev. 22
Ugodni plačilni pogoji!

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe

Kuharica
išče mesto, najraje v župnišču ali pri samskem gospodu. — Ponudbe na Marijo Kos, Cerovca, p. Litija.

Kuharica
samostoj. gospodinja, vajena vseh del, srednje starosti, išče mesta najraje v župnišču. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.142.

Trgovska učenka
z nad dveletno prakso prosi za nadaljnjo učno dobo na deželo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.192.

Službodobne

Mlado dekle
pridna, ubogih, poštenih staršev išče k otroku in v pomoč gospodinjstvu v dobro hišo. Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 9949.

Pletilke
sprejme takoj tovarna pletenin Joško Vidic — Radovljica.

Učenca
s prim. šolsko izobrazbo sprejme trgovina železnine na 3-letno učno dobo. Hrana v hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.069.

Pekovski pomočnik
srednjih let, trezen in pošten, se sprejme takoj v stalno službo k parni pekarni za vse delo. Naslov se izve v upravi »Slov.« pod št. 10.169.

Mi iščemo Vas
Vi pa zopet nas! Vi iščete stalno, dobro plačano zaposlenje, mi pa zopet posebno agilne in zanesljive moči za domača dela, za potovanje, za vodstvo podružnic itd. Marljivim osebam se nudi prilika za breskorno bodočnost. — Če vprašanje priložite znamko, dobite izčrpne informacije pri trdki Berenji, Osijek.

Frizerko
spodobno za trajno in vodno ondulacijo takoj sprejme »Salon Venus« na Sušaku.

Pekovskega vajenca
sprejme z vso oskrbo parna pekarna Fr. Zorko, Celovška 68, Ljubljana.

Objave

Grafolog in hirosol
N. Sadlukić — odpotuje! V Ljubljani ostane samo še do 15. sept. 16. sept. odpotuje v Pariz in ostane tam do 1. oktobra t. l. Poslej bo v Mariboru, Celju in Zagrebu. Sprejema vsak dan od 9—12 in 2—7. Naslov: Ljubljana, hotel »Slon«, II. nad., soba 64.

Prostov. razprodaja
mlekarske oprave bo 4. sept. t. l. ob 10 dop. na Vidovdanski cesti št. 20 v Ljubljani. Naprodaj je: kredence, stelaže, pult, stekleni nastavki, mize, stoli, kuh. posoda, tehtnica in drugi predmeti.

Izjava
Podpisani naznanjam, da kjerkoli in kdorkoli napravi kak dolg na moje ime brez mojega dovoljenja, nisem plačnik. — KARL ZUPANČ star., posestnik, Kranj.

Pouk
Čamerlikova šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite pošto!

Gosli poučuje
bivši učitelj konservatorija. Študentovska ul. 9-I.

»Privatna nastava«
(prej šola »Hajdukovič«) sprejema za vse razrede gimnazije. Pension. Pisarna: Njegoševa ulica 29, Beograd.

Gojko Pipenbacher
koncesion. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. — Zahtevajte informacije.

Nemško konverzациjo
nemško trgovsko korespondenco, ali sploh pouk v nemščini nudi bivša učiteljica na Dunaju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.180.

Gorazdov učni zavod
Pouk stenografije in strojepisa ter potrebnih merkantilnih predmetov po najnovejši in najuspešnejši metodi. Priglasila 1., 2. in 3. septembra od 9. do 12. ure dopoldne. Numska ulica 19., pritličje. Pismene prijave do 14. septembra pod naslovom F. Gorazd, Bled 2, Vila Rodica.

Christoflov učni zavod v Ljubljani
najstarejša, najbolje obiskovana privatna šola — vpisuje še zadnji mesec septembra dnevno na Dobromirski cesti št. 7. Vsakoletne javne stenografske in strojepisne tekmice. Prilika za priučenje nemškega jezika in nemške stenografije. Vpisnina 20 Din, šolnina nizka, revni gojenci popust. — Šolsko leto prične 1. okt.

Soba
se odda. — Orlova ulica št. 21/I.

Vnajem

Poslovni lokali
na Dunajski cesti št. 29, I. nadstr., so se 1. sept. na razpolago. Poizve se istotam.

Posestva

Novo hišo
prodam. — Vprašati: Pobrežje pri Mariboru, Vrtna ulica 12.

Hiša
enodružinska, z velikim vrtom, se po zelo ugodni ceni prodaja. Pobrežje pri Mariboru, Nova ulica 10.

Srečke, delnice, obligacije
kupi Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Suha drva
bukova, kupim. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Bukova drva« št. 10.070.

Kupim
dobro ohranjeno moško in damsko kolo in šivalni stroj. Ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 10.178.

Prodamo

Plemenski biker
čistokrvne montažonske pasme, 6 tednov star, je naprodaj. Pritava hotela »Slon«, Ljubljana, Mestni log 31.

Stiskalnico
dobro ohranjeno, prodaja Ruech Karl, Tržič.

Poceni se prodaja
Austro Daimler, 6 sedežen, 38 HP, elektr. razsvetljava, za 11.000 Din. Fiat 503, 4 sedežen, za 17.000 Din, ter več drugih voz in motociklov po najugodnejših cenah. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11.

Radio-aparat
4-cestni »Hartley«, nov, komplet, prodam po zelo nizki ceni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.193.

Smrekove sadike
3-letne 22—30 cm visoke 150.000 kom., 2-letne za presajanje 300.000 kom., 3-letni gladki bor (Pin. strobus) 6000 kom. prodaja družba »Jezerko« v Koprki nad Kranjem.

Prima grozdje
3—4 Din, prima jabolka 1—2 Din, prima hruške 2—3 Din za kg pošilja od 10 kg dalje POSTRŽIN, KRŠKO.

Pšenično moko
najboljše mlinov andi najceneje veletrgovina tita in mlekarskih izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

KLAVIRJI I PIANINI I
Svetovnih znamk kupite po globoko znižanih cenah pri **MUSICA** Sv. Petra cesta št. 40 — Najceneje izposojuje, popravlja in uglašuje!

Vinotoč
Šolski dvorec št. 8, vogal Kopitarjeve ul. Toči pristna bizeljska in dalmatinska vina po znižanih cenah. — Za obilen obisk se priporočata Marija in Jurij Krisch.

Posteljne mreže
izdeluje najceneje samo Alojz Andlovic, Komenškega ulica 34 (nasproti šole na Ledini). Sprejemajo se vsa popravila. — Takojšnja postrežba.

Telefon 2059

Premog suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna Dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Krušno moko

in vse mlekarske izdelke vedno sveže dobite pri **A. & M. ZORMAN** Ljubljana, Stari trg št. 32.

Opekarna »Emona«
d. d., Ljubljana-Vič. Velika zaloga vsakovrstne opeke: zidak, votla opeka, oblikovna opeka za železobet. stropne, strešniški: zarezni in bobrovci, drenažne cevi. Na zahtevo postavljeno na stavbišče ali na kolodvor. Cene izredno nizke, za kakovost blaga jamčimo. Razprodaja ima Ogrin Ivan, Gruberjevo nabrežje št. 8, Ljubljana, tel. 24-26, kateri daje vsa pojasnila.

Prvovrstno blago
za obleke, od najcenejše do najfinije lahko izberete na domu. Tudi na dolgoročne obroke. — Prinesem vzorce brezobvezno na ogled. Sporočite Vaš cenjeni naslov na upravo »Slovenca« pod »Dobra postrežba« št. 10.194.

Mreže za postelje
izdeluje najceneje samo trdka Pavel Strgulec, Gosposvetska cesta št. 13 (Kolizej), poleg skladišča »Alko«. — Sprejema tudi popravila.

Zidarska dela
nove stavbe in hiše popravila solidno in ugodno vrši **Stavbno podjetje I. Vižintin, Ljubljana** Močnikova ulica 13 (zadej za vojsko bolnico)

Amaterska dela

izvršuje najceneje Foto: ANTON MANCINI Rožna dolina pri Ljubljani Podružnica: Jesenice.

Šolske torbice,

aktovke, nahrbtniki, gamaše, kovčke, itd. v največji izbiri in zmernih cenah nudi Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13

Mlinsko tehnične
potrebščine v veliki izbiri in po solidnih cenah nudi trdka Brear & Co, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35.

Čitajte in širite »Slovenca«!

NAJBOLJŠI
ŠIVALNI STROJI IN KOLES
„ADLER“ - „Gritzner“
PLETILNI STROJI »DUBIED« LE PRI
JOS. PETELINC - LJUBLJANA
ZA VODO
Telefon št. 2913.
Ček. račun 12.005.

Za časa velesojma paviljon „II“.

Dijaki

Dijakinja
ali boljša gospodična, katera je čez dan zaposlena, se sprejme na stanovanje ev. tudi na hrano. Maribor, Meljska cesta št. 33, I. nadstropje.

Stanovanja

Lepa soba
z opremo ali brez, elektrika, se odda gospodu ali pa gospodični z vso oskrbo. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.115.

Kupimo
v Ljubljani ali na periferiji hišo do 250.000 Din. Ponudbe na oglasni odelek »Slovenca« pod »Gotovina takoj« št. 9921.

Hiša
trgovska, podkletena, v občini Rakek, naprodaj ali se da v najem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Unec 22«.

Proda se posestvo
obstoječe iz hiše, skednja, 2 njiv, košenine in nekoliko gozda. Nahaja se poleg drž. ceste, 10 minut oddaljeno od mesta in post. Višnja gora, v bližini graščine Codelli, pri koji se lahko dobi ljubno njiv in košenin v najem. Cena posestvu je 27.000 Din. — Istotam se prodaja tudi 2000 kg črne detelje po 1 Din kg in nad 2500 kg lepe sladke mrve (sena) brez ločka po 88 par kg. Pojasnila daje Matija Perušek star. v Višnji gori 75, Dolenj.

Kupimo

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Vrtne zaklopne stole
prodaja pisarna Tribuč na Glincah. Telefon 2605.

Dve avbi
naprodaj. Marija Kurnik, Pražakova ulica št. 3.

Namizna jabolka
po najnižji ceni razpošilja — lepe suhe gobe kupuje po najvišji ceni Peter Šetina, Radeče, Zidani most.

Puhasto perje
čisto čobano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica peria

Moško kolo
prodam. Val. Vodnikova ulica 15, pritličje, Moste pri Ljubljani.

Prodajo se:
osebni avto Chevrolet, štirisedežen, odprt, z novimi gumami za Din 13.000. — Renault dvo-sedežni, 4 CV za Din 15.000. — BSA motocikel 350 ccm za Din 8.000. — in Wanderer motocikel 500 ccm z zgoraj krmiljenimi ventili, skoraj nov, le 6000 km vožen, za Din 16.000. — Vsi v najboljšem stanju. Na ogled pri I. Kapelj, Ljubljana, Krekov trg 10.

Roditeljem dijakov privatnih in rednih! Dijakom srednjih šol!

Šola »Hajdukovič«, ki je angažirala samo strokovne profesorje, opozarja vse roditelje, katerih otroci so v šoli zamudili eno leto, bodisi da morajo ponavljati razred ali da so izgubili pravico za nadaljnje šolanje, da jih takoj vpišejo v to šolo, ki bo sigurno nadomestila izgubljena leta.

V šoli se nahaja penzionat pod strogim nadzorstvom profesorjev. Cene zmerne, za revnejše znaten popust. Šola ima tudi dopisna predavanja za uradnike in druge, katerim ne dopušča delo, da bi zapustili svoje stanovanje.

Podrobna pojasnila daje in vpisuje vsak dan D. Popovič, Kajmakčalska (preje Ivkovičeva) ulica št. 58, Beograd VII. Telefon 882 (do Borovega parka).

Ponovno nas je obiskala neizprosna smrt in nam vzela našo ljubljeno sestro, svakinjo in teto

Micko Završan

ki je dne 1. sept. po zelo težki bolezni, večkrat previdena s svetimi zakramenti, umrla in izročila svojo dušo Bogu.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek 3. sept. ob 9 dopoldne iz hiše žalosti, gostilna Zan, na farno pokopališče v Komendi.

Molimo zanjo in jo ohranimo v hvaležnem spominu!

Komenda-Ljubljana, dne 1. septembra 1931.

RODBINI ZAVRŠAN in ŠTRCIN.

Brez posebnega obvestila.

Kaj je zopet novega v Ljubljani?

V Prešernovi ulici št. 54 se je pričela prodaja ogromne zaloge jesenskega in zimskega manufakturnega blaga po neverjetno nizkih cenah.

Kaj dobite tam?
Vse, kar rabite v tej stroki za dom in družino.

Kakšno korist imate od tega?
Da kupite za mal denar res prvovrstno, eno blago. Ta prilika se Vam nudi samo sedaj, dokler traja zaloga tega godno nakupljenega blaga. — Prepričajte se! — Ogled je neobvezen!

Josip Ivančič,
Ljubljana, Prešernova ulica 54 (poleg kavarne »Slon«)

NAZNANJLO

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel, preuredil in odprl obče znani vinotoč »Jadran«. Vhod Puharjeva ulica št. 1 in Dunajska cesta št. 9. Postregel bom vedno z najboljšimi dalmatinskimi in domačimi vini.

Specijalitete: Dignat, Grk in Prošek vedno na razpolago. Sardine in ostale konzervirane ribe iz lastne tovarne Velaluka, otok Korčula.

Vljudno se priporoča
F. K. Padovan,
veletrgovina z vinom, Ljubljana, Dunajska cesta 9.